

Uchwała Nr XXII/19/20

Rady Pedagogicznej Zespołu Szkół Specjalnych im. Marii Grzegorzewskiej w Ostrówku

z dnia 14 stycznia 2020r.

w sprawie przyjęcia tekstu ujednoliconego Statutu Szkoły Specjalnej Przesposabiającej do Pracy w Ostrówku

na podstawie art.80 ust.2 pkt 1, w związku z art.82 ust. 2 ustawy z dnia 14 grudnia 2016r. Prawo oświatowe (Dz. U. z 2019r. poz. 1148 ze zm.) uchwała się, co następuje:

§ 1.

Przyjmuje się Statut Szkoły Specjalnej Przesposabiającej do Pracy w Ostrówku stanowiący załącznik nr 1 do niniejszej uchwały.

§ 2.

Traci moc Statut Szkoły Specjalnej Przesposabiającej do Pracy w Ostrówku nadany uchwałą Rady Pedagogicznej w dniu 12 stycznia 2017 roku.

§ 3.

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

§ 4.

Wykonanie uchwały powierza się Dyrektorowi szkoły.

DYREKTOR
Zespołu Szkół Specjalnych
im. M. Grzegorzewskiej w Ostrówku
Agnieszka Pytkowska

Statut

**Szkoły Specjalnej
Przysposabiającej do Pracy w Ostrówku
wchodzącej w skład
Zespołu Szkół Specjalnych
im. Marii Grzegorzewskiej w Ostrówku**

ROZDZIAŁ I POSTANOWIENIA OGÓLNE

§ 1.

Ilekroć w dalszej części statutu jest mowa o:

1. Zespole szkół - należy przez to rozumieć Zespół Szkół Specjalnych im. Marii Grzegorzewskiej z siedzibą w Ostrówku, ul. Arcybiskupa Zygmunta Felińskiego 1, w skład którego wchodzi:
  - 1) Szkoła Podstawowa Specjalna dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym oraz dla uczniów z niepełnosprawnościami sprzężonymi, w tym z autyzmem wraz z oddziałami rewalidacyjno – wychowawczymi dla dzieci i młodzieży z głęboką niepełnosprawnością intelektualną;
  - 2) Skreślony;
  - 3) Szkoła Specjalna Przystosowująca do Pracy dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym oraz dla uczniów z niepełnosprawnościami sprzężonymi, w tym z autyzmem.
2. Szkole - należy przez to rozumieć Szkołę Specjalną Przystosowującą do Pracy.
3. Dyrektorze, dyrektorze szkoły lub dyrektorze zespołu szkół - należy przez to rozumieć dyrektora Zespołu Szkół Specjalnych im. Marii Grzegorzewskiej z siedzibą w Ostrówku, Abpa Z. Felińskiego 1.
Statucie - należy przez to rozumieć Statut Szkoły Specjalnej Przystosowującej do Pracy z siedzibą w Ostrówku.
4. Wychowawcy - należy przez to rozumieć nauczyciela, którego szczególnej opiece wychowawczej powierzono jeden oddział w Szkole Specjalnej Przystosowującej do Pracy.
5. Nauczycielach - należy przez to rozumieć pracowników pedagogicznych prowadzących zajęcia w Szkole Przystosowującej do Pracy, a zatrudnionych w Zespole Szkół Specjalnych im. M. Grzegorzewskiej w Ostrówku, Abpa Z. Felińskiego 1 oraz osoby niebędące nauczycielami zatrudnione za zgodą kuratora w wyżej wymienionym zespole szkół na podstawie art. 15 ust 2. ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. prawo oświatowe (t. j. Dz. U. z 2019 r. poz.1148).
6. Specjalistach – należy przez to rozumieć: nauczycieli i osoby prowadzące zajęcia z zakresu logopedii, integracji sensorycznej, rehabilitacji oraz inne w ramach rewalidacji i psychologa szkolnego.
7. Zespole - należy przez to rozumieć zespół, który tworzą nauczyciele i specjaliści , prowadzący zajęcia z uczniem.
8. Organie prowadzącym –należy przez to rozumieć Powiat Wołomiński z siedzibą w Wołominie, ul. Prądyńskiego 3.
9. Kuratorze - należy przez to rozumieć organ sprawujący nadzór pedagogiczny - Mazowieckiego Kuratora Oświaty.
10. MEN - należy przez to rozumieć Ministerstwo Edukacji Narodowej.
11. Uczniach - należy przez to rozumieć uczniów Szkoły Specjalnej Przystosowującej do Pracy.
12. Rodzicach - należy przez to rozumieć także prawnych opiekunów dziecka oraz osoby (podmioty) sprawujące pieczę zastępczą nad dzieckiem.

§ 2.

1. Szkoła nosi nazwę: Szkoła Specjalna Przystosowująca do Pracy w Ostrówku.
2. Szkoła wchodzi w skład Zespołu Szkół Specjalnych im. Marii Grzegorzewskiej z siedzibą w Ostrówku przy ul. Abpa Z. Felińskiego 1 zwanego dalej „zespół” lub „zespół szkół”.
3. Nazwa szkoły specjalnej wchodzącej w skład zespołu szkół specjalnych składa się z nazwy zespołu i nazwy tej szkoły to jest:
  - 1) Zespół Szkół Specjalnych im. Marii Grzegorzewskiej w Ostrówku
Szkoła Specjalna Przystosowująca do Pracy w Ostrówku.
4. Na pieczęciach może być używany skrót nazwy.
5. W nazwie Szkoły Specjalnej Przystosowującej do Pracy, umieszczonej na tablicy urzędowej, na sztandarze, na świadectwie oraz na pieczęciach, którymi opatruje się świadectwo i legitymację szkolną, pomija się określenie „specjalna”.
6. Zespół szkół i szkoły wchodzące w skład zespołu szkół używają pieczęci z Godłem Rzeczypospolitej Polskiej, zgodnie z odrębnymi przepisami.
7. Poszczególnym szkołom wchodzącym w skład zespołu mogą być nadane odrębne imiona.
8. Szkole nadaje imię organ prowadzący, na wniosek rady pedagogicznej i rady rodziców.
9. Szkoła może posiadać własny sztandar, godło oraz ceremoniał szkolny.
10. Szkoła prowadzi i przechowuje dokumentację zgodnie z odrębnymi przepisami.
11. Zasady gospodarki finansowej szkoły określają odrębne przepisy.
12. Szkoła działa na podstawie prawa powszechnie obowiązującego oraz niniejszego statutu.

§ 3.

1. Organem prowadzącym szkołę jest Powiat Wołomiński z siedzibą w Wołominie, ul. Prądzyńskiego 1.
2. Organem sprawującym nadzór pedagogiczny nad szkołą jest Mazowiecki Kurator Oświaty.
3. Szkoła jest placówką oświatową o charakterze publicznym.
4. Szkoła wchodzi w skład zespołu, który jest samodzielną jednostką budżetową.
5. Struktura organizacyjna szkoły obejmuje klasy I–III, ale w uzasadnionych przypadkach może obejmować część klas.
6. Cykl kształcenia trwa trzy lata.
7. Dla uczniów posiadających orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego wydane ze względu na niepełnosprawność można przedłużyć okres nauki o jeden rok.
8. Decyzję o przedłużeniu okresu nauki uczniowi posiadającemu orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego wydane ze względu na niepełnosprawność podejmuje rada pedagogiczna, po uzyskaniu:
  - 1) opinii zespołu, z której wynika potrzeba przedłużenia uczniowi okresu nauki, w szczególności z powodu znacznych trudności w opanowaniu wymagań określonych w podstawie programowej;
  - 2) zgody rodziców ucznia albo pełnoletniego ucznia.
9. Decyzję o przedłużeniu okresu nauki uczniowi podejmuje się nie później niż do końca roku szkolnego w ostatnim roku nauki.
10. Czas rozpoczynania i kończenia zajęć w szkole zintegrowany jest z rozkładem dziennym internatu prowadzonego przez Zgromadzenie Sióstr Franciszkanek Rodziny Maryi i ustalany na każdy rok szkolny.
11. Szkoła przeznaczona jest dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym oraz dla uczniów z niepełnosprawnościami sprzężonymi w tym z autyzmem.

12. Podstawowym warunkiem przyjęcia ucznia do szkoły jest niepełnosprawność intelektualna w stopniu umiarkowanym lub znacznym.

ROZDZIAŁ II CELE I ZADANIA

§ 4.

1. Szkoła realizuje cele i zadania wynikające z przepisów prawa powszechnie obowiązującego, aktów prawnych wewnątrzszkolnych, w tym programu wychowawczo – profilaktycznego.
2. Celem edukacji uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym oraz uczniów z niepełnosprawnościami sprzężonymi jest efektywne przygotowanie uczniów do dorosłości, w tym w praktycznym przysposobieniu do podjęcia zatrudnienia na otwartym/chronionym rynku pracy.
3. Celem jest także: utrwalanie i poszerzanie zakresu już zdobytej wiedzy i umiejętności, doskonalenie już posiadanych kompetencji społecznych, zdolności adaptacyjnych i kształcenie nowych umiejętności umożliwiających samodzielne, niezależne funkcjonowanie uczniów w przyszłości przez:
  - 1) rozwijanie zaradności, wspomaganie autonomii i niezależności życiowej uczniów;
  - 2) doskonalenie kompetencji społecznych, pozwalających zbudować pozytywny obraz samego siebie i pokonać lęk przed otoczeniem;
  - 3) rozwijanie w uczniach postawy ciekawości, otwartości i poszanowania innych;
  - 4) rozwijanie umiejętności dbałości o własne zdrowie i innych osób oraz umiejętności tworzenia środowiska sprzyjającego zdrowiu;
  - 5) kształtowanie poczucia odpowiedzialności za samodzielnie dokonywane wybory i podejmowane decyzje (przewidywanie skutków własnych decyzji, wyciąganie wniosków i przewidywanie konsekwencji swoich działań);
  - 6) rozwijanie umiejętności komunikacyjnych i budowania relacji z innymi osobami odpowiednio do pełnionych ról społecznych;
  - 7) kształtowanie umiejętności współżycia i współpracy oraz komunikowania się na zasadach otwartości, partnerstwa i wzajemności;
  - 8) zapewnienie uczniom dostępu do różnych źródeł informacji i opanowanie umiejętności korzystania z nich;
  - 9) stymulowanie rozwoju poznawczego, emocjonalnego i społecznego przez wykorzystanie technologii informacyjno-komunikacyjnych;
  - 10) przygotowanie do wykonywania, indywidualnie i zespołowo, różnych prac, mających na celu zaspokajanie potrzeb własnych i otoczenia;
  - 11) kształtowanie kompetencji społeczno-zawodowych istotnych z punktu widzenia samostanowienia w dorosłym życiu;
  - 12) kształtowanie kluczowych kompetencji zawodowych ucznia;
  - 13) kształtowanie prawidłowej postawy uczniów wobec pracy, w aspekcie motywacji, kompetencji i zaangażowania w pracę;
  - 14) kształtowanie umiejętności oceny własnych kompetencji zawodowych, w tym umiejętności praktycznych;
  - 15) kształtowanie umiejętności autoprezentacji;
  - 16) kształtowanie umiejętności praktycznych do podjęcia zatrudnienia na otwartym lub chronionym rynku pracy, w tym udziału w praktykach wspomaganych;
  - 17) kształtowanie umiejętności zdobywania, utrzymywania i wypowiedzania zatrudnienia;
  - 18) rozwijanie kreatywności uczniów oraz ich uzdolnień i zainteresowań;

- 19) kształtowanie umiejętności organizowania bezpiecznego wypoczynku i czasu wolnego przez podejmowanie różnych aktywności;
  - 20) zwiększenie zakresu możliwości przygotowania ucznia do podejmowania decyzji w zakresie wyboru celowej aktywności po zakończeniu edukacji (w tym warsztacie terapii zajęciowej, środowiskowym domu samopomocy, zakładzie aktywności zawodowej, zakładzie pracy chronionej, na otwartym rynku pracy), w zależności od indywidualnych predyspozycji, możliwości i ograniczeń;
  - 21) wyposażenie ucznia w takie umiejętności i wiadomości, które pozwolą mu na korzystanie – na miarę indywidualnych możliwości – z jego wolności i praw człowieka.
4. Do realizacji celów statutowych szkoła zapewnia możliwość korzystania z:
- 1) sal lekcyjnych;
  - 2) sal zajęć;
  - 3) sali gimnastycznej;
  - 4) sali do integracji sensorycznej;
  - 5) sal logopedycznych;
  - 6) kuchni dydaktycznej;
  - 7) jadalni;
  - 8) sali rehabilitacyjnej;
  - 9) biblioteki;
  - 10) świetlicy;
  - 11) gabinetu pomocy przedlekarskiej;
  - 12) placu zabaw i placu do rekreacji;
  - 13) pomieszczeń sanitarno – higienicznych;
  - 14) szatni;
  - 15) pomieszczeń administracyjnych;
  - 16) pomieszczeń gospodarczych.

§ 5.

1. Zadania szkoły:
  - 1) Tworzenie warunków niezbędnych do zapewnienia uczniowi komfortu psychicznego, poczucia bezpieczeństwa emocjonalnego i akceptacji, wspierających aktywność i uczestniczenie ucznia w życiu klasy i szkoły.
  - 2) Tworzenie warunków i sytuacji sprzyjających doskonaleniu umiejętności samoobsługowych uczniów oraz ich zaradności życiowej niezbędnej w codziennym życiu.
  - 3) Tworzenie szans edukacyjnych i rozwojowych poprzez właściwe połączenie oczekiwań oraz wymagań na tle umiejętności, indywidualnych potrzeb ucznia i jego otoczenia.
  - 4) Poszukiwanie skutecznych strategii wprowadzania zmian oraz nowych doświadczeń, aby radzenie sobie z trudnościami żywymi wzmacniało u uczniów poczucie ich autonomii i odpowiedzialności.
  - 5) Pomoc i wsparcie uczniów w tworzeniu i realizowaniu planów życiowych, motywowanie do osobistego zaangażowania.
  - 6) Zapoznanie uczniów z rynkiem pracy, z uwarunkowaniami prawnymi polskiego rynku pracy, przygotowanie uczniów do poruszania się po tym rynku, przygotowanie do aktywnego uczestnictwa w różnych formach życia społecznego i kulturalnego na równi z innymi członkami zbiorowości, pełnienia różnych ról społecznych, w tym przygotowanie do załatwiania różnych spraw osobistych w urzędach i innych instytucjach udzielających także wsparcia osobom niepełnosprawnym, w tym porad prawnych.

- 7) Dokonywanie wielospecjalistycznej, kompleksowej oceny umiejętności niezbędnych w dorosłym życiu i opracowywanie na jej podstawie indywidualnych programów edukacyjno-terapeutycznych, z naciskiem na rozwój kompetencji społecznych i zawodowych oraz przygotowanie do dorosłego życia i zatrudnienia.
- 8) Wykorzystywanie naturalnych sytuacji życia codziennego do dalszego rozwijania umiejętności komunikacyjnych uczniów, umiejętności prowadzenia rozmowy, odpowiednio do pełnienia ról społecznych, a także umiejętności czytania i pisanie oraz umiejętności matematycznych, przydatnych w codziennym funkcjonowaniu.
- 9) Zapewnienie uczniom kompleksowej oferty dalszego rozwoju kompetencji komunikacyjnych przy wykorzystaniu bazy dydaktycznej i terapeutycznej, z uwzględnieniem specjalistycznych, nowoczesnych metod oraz technik.
- 10) Zapewnienie uczniom udziału w zajęciach rewalidacyjnych, wspierających ich rozwój, zgodnie z zaleceniami zawartymi w orzeczeniach o potrzebie kształcenia specjalnego oraz wynikami wielospecjalistycznych ocen funkcjonowania uczniów i mających wpływ na możliwości kształcenia ogólnego oraz realizację treści podstawy programowej. Specjaliści prowadzący zajęcia rewalidacyjne mogą prowadzić indywidualne zajęcia z uczniami lub łączyć uczniów z podobnymi problemami rozwojowymi i perspektywami na przyszłość.
- 11) Wspomaganie ucznia w podnoszeniu poziomu wiadomości i umiejętności potrzebnych w pracy.
- 12) Wsparcie uczniów pomocą doradcy zawodowego, w tym prowadzenie zajęć grupowych i konsultacji indywidualnych.
- 13) Zapewnienie dostępu do jakości informacji zawodowej.
- 14) Pomoc w zidentyfikowaniu zainteresowań zawodowych oraz w podejmowaniu decyzji związanych z preferencjami predyspozycji ucznia.
- 15) Zapewnienie uczniom wsparcia w połączeniu cech osobowości oraz indywidualnych preferencji w wyborze pracy.
- 16) Pomoc w wyborze odpowiedniej pracy oraz w rozwinięciu odpowiednich zdolności i umiejętności do wykonywania tej pracy.
- 17) Tworzenie warunków do zapoznania się z różnymi rodzajami stanowisk pracy, z różnymi czynnościami pracy. Organizowanie wizyt studyjnych w zakładach pracy.
- 18) Nawiązywanie kontaktu z lokalnymi ośrodkami wsparcia oraz organizacjami pozarządowymi działającymi na rzecz osób niepełnosprawnych, w tym z niepełnosprawnością intelektualną i instytucjami promującymi aktywizację społeczną i zawodową tych osób.
- 19) Nawiązywanie kontaktu z pracodawcami z różnych sektorów i branż, u których uczniowie mogliby realizować praktyki wspomagane bądź mogliby po zakończeniu edukacji uzyskać zatrudnienie.
- 20) Monitorowanie regionalnego rynku pracy w celu określania czynności możliwych do wykonywania przez uczniów.
- 21) Stworzenie warunków do organizacji szkolenia teoretycznego i praktycznego oraz umiejętności szukania pracy.
- 22) Organizowanie praktyk wspomaganych na indywidualnie dobranych stanowiskach pracy przy wsparciu nauczycieli pełniących rolę trenerów pracy.
- 23) Tworzenie warunków do kształtowania zachowań sprzyjających zdrowiu i bezpieczeństwu (w tym propagowanie zasad bezpieczeństwa i higieny pracy).
- 24) Tworzenie warunków do rozwijania kondycji fizycznej i troski o własne zdrowie.
- 25) Tworzenie warunków sprzyjających podejmowaniu przez uczniów samodzielnych inicjatyw i odpowiedzialnych decyzji.

- 26) Kształtowanie pozytywnego wizerunku ucznia w środowisku społecznym i instytucjonalnym jako potencjalnego pracownika, klienta i użytkownika.
- 27) Organizowanie i współorganizowanie z uczniami uczestniczenia w aktualnych wydarzeniach społecznych i kulturalnych oraz zapewnienie możliwości korzystania z różnych form spędzania wolnego czasu (turystyka, krajoznawstwo, rekreacja, imprezy sportowe i kulturalne).
- 28) Tworzenie warunków do uczenia się sposobów spędzania czasu wolnego.
- 29) Tworzenie sytuacji sprzyjających poznawaniu otoczenia, w którym przebywa uczeń, instytucji i obiektów, z których będzie w przyszłości korzystał.
- 30) Tworzenie warunków do poznawania tradycji i obyczajów lokalnych i narodowych oraz rozbudzanie poczucia przynależności do społeczności lokalnej, regionu i kraju.
- 31) Tworzenie warunków do zapoznawania uczniów z prawami człowieka i zasadą, że niepełnosprawność, w tym niepełnosprawność intelektualna, nie może być przyczyną dyskryminacji.
- 32) Tworzenie warunków do uświadamiania sobie przez uczniów ich możliwości i ograniczeń wynikających z niepełnosprawności, które mogą napotkać w życiu.
- 33) Przygotowywanie uczniów do pełnienia roli dorosłej kobiety i mężczyzny, rozszerzenie wiedzy o seksualności człowieka.
- 34) Uczenie umiejętności ochrony siebie, swojej intymności oraz poszanowania intymności innych osób.
- 35) Stwarzanie warunków do podejmowania praktycznych działań na rzecz ochrony środowiska.
- 36) Wypracowanie optymalnego modelu współdziałania z rodzinami uczniów w celu zwiększenia efektywności podejmowanych działań.
- 37) Organizowanie wizyt studyjnych w dziennych placówkach aktywności dla osób dorosłych (warsztaty terapii zajęciowej, środowiskowe domy samopomocy, inne).
2. Zadaniem szkoły jest również zapewnienie opieki i pomocy uczniom, którym z przyczyn rozwojowych, rodzinnych lub losowych jest potrzebna pomoc i wsparcie w szczególności poprzez:
  - 1) zajęcia świetlicowe;
  - 2) zajęcia dodatkowe;
  - 3) wsparcie psychologiczno – pedagogiczną;
  - 4) pomoc materialną w miarę posiadanych środków i możliwości.
3. Szkoła współpracuje z poradniami psychologiczno – pedagogicznymi, w szczególności z terenu powiatu Wołomińskiego.
4. Szkoła współpracuje z innymi instytucjami działającymi na rzecz rodziny, dzieci i młodzieży, w szczególności z:
  - 1) ośrodkami pomocy społecznej;
  - 2) urzędami miast i gmin;
  - 3) powiatowymi centrami pomocy rodzinie;
  - 4) sądami rodzinnymi.
5. W szkole mogą działać, z wyjątkiem partii i organizacji politycznych, stowarzyszenia i inne organizacje w zakresie działalności innowacyjnej, a w szczególności organizacje harcerskie, których celem statutowym jest działalność wychowawcza albo rozszerzenie i wzbogacanie form działalności dydaktycznej, wychowawczej i opiekuńczej szkoły.
6. Podjęcie działalności w szkole przez stowarzyszenie lub inną organizację, wymaga uzyskania zgody dyrektora szkoły, wyrażonej po uprzednim uzgodnieniu warunków tej działalności oraz po uzyskaniu pozytywnej opinii rady pedagogicznej i rady rodziców.
7. Szkoła umożliwia uczniom podtrzymywanie poczucia tożsamości narodowej, etnicznej, językowej i religijnej.

8. Szkoła może przyjmować studentów szkół wyższych kształcących nauczycieli na praktyki pedagogiczne, na podstawie pisemnego porozumienia zawartego między dyrektorem szkoły a szkołą wyższą lub na podstawie pisemnego skierowania wystawionego przez uczelnię wyższą.

§ 6.

1. Ze względu na specyficzny charakter edukacji uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym oraz uczniów z niepełnosprawnościami sprzężonymi, a także indywidualne tempo i zakres nauki każdego ucznia, osiągnięcia w poszczególnych sferach oddziaływań pedagogicznych i rewalidacyjnych są planowane indywidualnie.
2. Dokonywana okresowo przez nauczycieli i specjalistów wielospecjalistyczna ocena poziomu funkcjonowania ucznia umożliwia modyfikowanie indywidualnego programu edukacyjno- terapeutycznego i dostosowanie poziomu oczekiwanych osiągnięć ucznia do jego możliwości.
3. Planując osiągnięcia uczniów w zakresie przysposobienia do pracy, należy brać pod uwagę w szczególności:
  - 1) indywidualne możliwości ucznia;
  - 2) rozwój umiejętności praktycznych;
  - 3) wykorzystanie nabytej wiedzy i umiejętności w życiu codziennymi sytuacjach w pracy;
  - 4) przestrzeganie dyscypliny pracy;
  - 5) jakość wykonywanej pracy;
  - 6) umiejętność kontrolowania przebiegu pracy oraz jej rezultatów, eliminowania błędów;
  - 7) postawę ucznia wobec pracy (zachowania i emocje wywoływane wykonywanymi zadaniami);
  - 8) cierpliwość przy wykonywanej pracy, koncentrację uwagi;
  - 9) poszanowanie mienia i dbałość o sprzęt;
  - 10) poszanowanie pracy własnej i innych;
  - 11) przestrzeganie zasad bezpieczeństwa i higieny pracy;
  - 12) samodzielność i własną inicjatywę ucznia;
  - 13) wkład pracy i zaangażowanie;
  - 14) sposób i czas wykonywania zadania;
  - 15) wykonywanie zadania od początku do końca;
  - 16) organizację stanowiska pracy;
  - 17) dokładność i systematyczność;
  - 18) umiejętność współdziałania w zespole i rozwiązywania konfliktów interpersonalnych;
  - 19) wspieranie aktywności ucznia i jego uczestnictwa w różnych sytuacjach życiowych.
4. Na zakończenie edukacji wskazane jest przygotowanie suplementu do świadectwa ukończenia szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy zawierającego informację niezbędną do prawidłowego funkcjonowania absolwentów w przyszłości - w dziennych placówkach aktywności dla osób dorosłych lub na rynku pracy. Suplement powinien zawierać opis kluczowych kompetencji społeczno - zawodowych osobistych ucznia wraz z jego preferencjami i predyspozycjami, a także szczegółowymi informacjami na temat sposobu komunikowania się lub korzystania ze specjalnych środków wspomagających komunikację (AAC) oraz informacjami o odbytych praktykach wspomaganych na otwartym rynku pracy.

5. Wszyscy nauczyciele i pracownicy niepedagogiczni mają obowiązek realizować program wychowawczo – profilaktyczny.
6. W szkole uczniowie uczeni są wykonywania pracy charytatywnej i wolontariackiej.
7. Szkoła zapewnia kształtowanie u uczniów postaw prospołecznych, w tym poprzez możliwość udziału w działaniach z zakresu wolontariatu, sprzyjających aktywnemu uczestnictwu uczniów w życiu społecznym.
8. Dyrektor szkoły zapewnia warunki do działania wolontariuszy w szkole.
9. Nauczyciele, wychowawcy klas i specjaliści mogą samodzielnie, w zespołach lub w porozumieniu z innymi podmiotami organizować działania wolontariackie dostosowane do możliwości uczniów.
10. Opiekun wolontariuszy opracowuje roczny plan pracy i następnie organizuje przygotowanie wolontariuszy do konkretnych działań, poprzez szkolenia w zakresie zasad obowiązujących przy współpracy z konkretną instytucją czy grupą potrzebujących.

ROZDZIAŁ III ORGANY SZKOŁY

§ 7.

1. Organami zespołu szkół są:
  - 1) Dyrektor Zespołu Szkół;
  - 2) Rada Pedagogiczna Zespołu Szkół;
  - 3) Rada Rodziców Zespołu Szkół.
2. W zespole szkół nie zachowuje się odrębności pracy rad pedagogicznych poszczególnych szkół.
3. Szczegółowe zasady pracy rady pedagogicznej reguluje Regulamin Rady Pedagogicznej.
4. Szczegółowe zasady pracy rady rodziców reguluje Regulamin Rady Rodziców.
5. W szkole nie tworzy się samorządu uczniowskiego.
6. Wymienione organy współpracują ze sobą na zasadach:
  - 1) demokratycznego, partnerskiego współdziałania;
  - 2) wymiany bieżącej informacji o podejmowanych działaniach lub decyzjach;
  - 3) możliwości udziału w swoich zebraniach.

§ 8.

1. Dyrektor szkoły w szczególności:
  - 1) kieruje działalnością szkoły oraz reprezentuje ją na zewnątrz;
  - 2) sprawuje nadzór pedagogiczny;
  - 3) sprawuje opiekę nad uczniami oraz stwarza warunki harmonijnego rozwoju psychofizycznego poprzez aktywne działania prozdrowotne;
  - 4) realizuje uchwały rady pedagogicznej, podjęte w ramach jej kompetencji stanowiących;
  - 5) wstrzymuje wykonywanie uchwał rady pedagogicznej niezgodnych z przepisami prawa i niezwłocznie zawiadamia o wstrzymaniu uchwały organ prowadzący zespół szkół i organ sprawujący nadzór pedagogiczny;
  - 6) dysponuje środkami określonymi w planie finansowym szkoły i ponosi odpowiedzialność za ich prawidłowe wykorzystanie a także może organizować administracyjną, finansową i gospodarczą obsługę szkoły;
  - 7) wykonuje zadania związane z zapewnieniem bezpieczeństwa uczniom i nauczycielom w czasie zajęć organizowanych przez szkołę;
  - 8) wykonuje inne zadania wynikające z przepisów szczególnych;

- 9) współdziała ze szkołami wyższymi w organizacji praktyk pedagogicznych;
  - 10) stwarza warunki do działania w szkole: wolontariuszy, stowarzyszeń i innych organizacji, w szczególności organizacji harcerskich, których celem statutowym jest działalność wychowawcza lub rozszerzenie i wzbogacenie form działalności dydaktycznej, wychowawczej, opiekuńczej i innowacyjnej szkoły;
  - 11) odpowiada za realizację zaleceń wynikających z orzeczenia o potrzebie kształcenia specjalnego ucznia;
  - 12) współpracuje z pielęgniarką i lekarzem, sprawującymi profilaktyczną opiekę zdrowotną nad dziećmi i młodzieżą, w tym udostępnia imię, nazwisko i numer PESEL ucznia celem właściwej realizacji tej opieki;
2. Dyrektor szkoły może, w drodze decyzji, skreślić ucznia z listy uczniów w przypadkach określonych w statucie szkoły. Skreślenie następuje na podstawie uchwały rady pedagogicznej.
3. Przepis ust. 2 nie dotyczy ucznia objętego obowiązkiem szkolnym. W uzasadnionych przypadkach uczeń ten, na wniosek dyrektora szkoły, może zostać przeniesiony przez kuratora oświaty do innej szkoły.
- 3a. Powodami przeniesienia go do innej szkoły mogą być w szczególności: posiadanie lub rozprowadzanie narkotyków, stosowanie przemocy wobec nauczycieli i innych uczniów, picie alkoholu, uczestniczenie w zajęciach szkolnych i zajęciach organizowanych przez szkołę w stanie po spożyciu alkoholu.
4. Dyrektor jest kierownikiem zakładu pracy dla zatrudnionych w zespole szkół nauczycieli i pracowników nie będących nauczycielami.
  5. Dyrektor w szczególności decyduje w sprawach:
    - 1) zatrudniania i zwalniania nauczycieli oraz innych pracowników zespołu szkół;
    - 2) przyznawania nagród oraz wymierzania kar porządkowych nauczycielom i innym pracownikom zespołu szkół;
    - 3) występowania z wnioskami, po zasięgnięciu opinii rady pedagogicznej w sprawach odznaczeń, nagród i innych wyróżnień dla nauczycieli oraz pozostałych pracowników zespołu szkół.
  6. Dyrektor szkoły w wykonywaniu swoich zadań współpracuje z radą pedagogiczną i rodzicami.
  7. Dyrektor szkoły przedstawia radzie pedagogicznej, nie rzadziej niż dwa razy w roku szkolnym, ogólne wnioski wynikające ze sprawowanego nadzoru pedagogicznego oraz informacje o działalności szkoły.
  8. Dyrektor szkoły podejmuje decyzje o zawieszeniu zajęć dydaktycznych z zachowaniem warunków określonych odrębnymi przepisami.
  - 8a. Przy utrzymującej się dłużej bardzo niskiej lub bardzo wysokiej temperaturze dyrektor szkoły może zawiesić zajęcia lekcyjne.
  9. W przypadku nieobecności dyrektora szkoły zastępuje go wicedyrektor.
  10. Wicedyrektor ds. nadzoru pedagogicznego sprawuje nadzór pedagogiczny.

§ 9.

1. Rada pedagogiczna jest kolegialnym organem zespołu szkół w zakresie realizacji statutowych zadań dotyczących kształcenia, wychowania i opieki.
2. W skład rady pedagogicznej wchodzi dyrektor i wszyscy nauczyciele zatrudnieni w zespole szkół.
3. Przewodniczącym rady pedagogicznej jest dyrektor zespołu szkół.
4. W zebraniach rady pedagogicznej mogą także brać udział z głosem doradczym osoby zapraszane przez jej przewodniczącego za zgodą lub na wniosek rady pedagogicznej,

- w tym przedstawiciele stowarzyszeń i innych organizacji, w szczególności organizacji harcerskich, których celem statutowym jest działalność wychowawcza lub rozszerzanie i wzbogacanie form działalności dydaktycznej, wychowawczej i opiekuńczej szkoły.
5. Przewodniczący prowadzi i przygotowuje zebrania rady pedagogicznej oraz jest odpowiedzialny za zawiadomienie wszystkich jej członków o terminie i porządku zebrania zgodnie z regulaminem rady.
  6. Zebrania rady pedagogicznej są organizowane przed rozpoczęciem roku szkolnego, w związku z półroczem oraz w związku z klasyfikowaniem i promowaniem uczniów, po zakończeniu rocznych zajęć dydaktyczno-wychowawczych oraz w miarę bieżących potrzeb.
  7. Zebrania mogą być organizowane na wniosek organu sprawującego nadzór pedagogiczny, z inicjatywy dyrektora szkoły, organu prowadzącego szkołę, albo co najmniej 1/3 członków rady pedagogicznej.
  8. Kompetencje stanowiące rady pedagogicznej:
    - 1) zatwierdzanie planów pracy zespołu szkół;
    - 2) skreślony;
    - 3) podejmowanie uchwał w sprawie eksperymentów pedagogicznych w szkole, po zaopiniowaniu ich projektów przez radę rodziców;
    - 4) ustalanie organizacji doskonalenia zawodowego nauczycieli szkoły;
    - 5) podejmowanie uchwał w sprawach skreślenia z listy uczniów;
    - 6) ustalanie sposobu wykorzystania wyników nadzoru pedagogicznego, w tym sprawowanego nad szkołą przez organ sprawujący nadzór pedagogiczny, w celu doskonalenia pracy szkoły.
  9. Rada pedagogiczna opiniuje w szczególności:
    - 1) organizację pracy szkoły, w tym tygodniowy rozkład zajęć edukacyjnych;
    - 2) projekt planu finansowego szkoły;
    - 3) wnioski dyrektora o przyznanie nauczycielom odznaczeń, nagród i innych wyróżnień;
    - 4) propozycje dyrektora szkoły w sprawach przydziału nauczycielom stałych prac i zajęć w ramach wynagrodzenia zasadniczego oraz dodatkowo płatnych zajęć dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych.
  10. Rada pedagogiczna opracowuje przy współpracy z radą rodziców oraz opiniuje uchwalony przez radę rodziców uchwała program wychowawczo-profilaktyczno szkoły.
  11. Rada pedagogiczna uchwała w porozumieniu z radą rodziców program wychowawczo-profilaktyczno szkoły.
  12. Rada pedagogiczna może wystąpić z wnioskiem o odwołanie nauczyciela ze stanowiska dyrektora lub z innego stanowiska kierowniczego w szkole.
  13. Rada pedagogiczna ustala regulamin swojej działalności. Zebrania rady pedagogicznej są protokołowane.
  14. Protokoły z posiedzeń Rady Pedagogicznej sporządzane są na komputerze i drukowane.
  15. Uchwały rady pedagogicznej są podejmowane zwykłą większością głosów w obecności co najmniej połowy jej członków.
  - 15a. Uchwały rady pedagogicznej podejmowane w sprawach związanych z osobami pełniącymi funkcje kierownicze w szkole lub w sprawach związanych z opiniowaniem kandydatów na takie stanowiska podejmowane są w głosowaniu tajnym.
  16. Osoby biorące udział w zebraniu rady pedagogicznej są obowiązane do nieujawniania spraw poruszanych na zebraniu rady pedagogicznej, które mogą naruszać dobra osobiste uczniów lub ich rodziców, a także nauczycieli i innych pracowników szkoły.
  17. Jeżeli rada pedagogiczna nie podejmie uchwały, o której mowa w § 10. ust. 8 pkt 2, o wynikach klasyfikacji i promocji uczniów decyduje dyrektor szkoły.
    - 1) w przypadku gdy dyrektor szkoły nie podejmie rozstrzygnięcia, o którym

- mowa w ust.17, o wynikach klasyfikacji i promocji uczniów rozstrzyga nauczyciel wyznaczony przez organ prowadzący szkołę;
- 2) zadania i kompetencje organu prowadzącego, określone w pkt 1), wykonuje Starosta powiatu wołomińskiego;
  - 1) dokumentację dotyczącą klasyfikacji i promocji uczniów oraz ukończenia przez nich szkoły, w przypadkach, o których mowa w ust. 17 pkt 1, pkt 2, podpisuje odpowiednio dyrektor szkoły lub nauczyciel wyznaczony przez organ prowadzący szkołę.

§ 10.

1. W zespole szkół działa rada rodziców, która reprezentuje ogół rodziców uczniów.
2. W zespole szkół działa rada rodziców, w skład, której wchodzi przedstawiciele klasowych rad rodziców wszystkich szkół wchodzących w skład zespołu szkół.
3. W skład rady rodziców wchodzi: po jednym przedstawicielu rad oddziałowych wybranych w tajnych wyborach przez zebranie rodziców uczniów danego oddziału.
4. W wyborach, o których mowa w ust. 3, jednego ucznia reprezentuje jeden rodzic.
5. Wybory przeprowadza się na pierwszym zebraniu rodziców w każdym szkolnym.
6. Rada rodziców uchwała regulamin swojej działalności, w którym określa w szczególności:
  - 1) wewnętrzną strukturę i tryb pracy rady;
  - 2) szczegółowy tryb przeprowadzenia wyborów do rady rodziców, oraz przedstawicieli rad oddziałowych, do rady rodziców zespołu szkół.
7. Rada rodziców może występować do dyrektora i innych organów szkoły, organu prowadzącego szkołę oraz organu sprawującego nadzór pedagogiczny z wnioskami i opiniami we wszystkich sprawach zespołu szkół.
8. Do kompetencji rady rodziców należy:
  - 1) uchwalanie w porozumieniu z radą pedagogiczną programu wychowawczo-profilaktycznego zespołu szkół;;
  - 2) opiniowanie programu i harmonogramu poprawy efektywności kształcenia lub wychowania szkoły;
  - 3) opiniowanie projektu planu finansowego składanego przez dyrektora szkoły.
9. Jeżeli rada rodziców w terminie 30 dni od dnia rozpoczęcia roku szkolnego nie uzyska porozumienia z radą pedagogiczną w sprawie programu wychowawczo-profilaktycznego szkoły, program ten ustala dyrektor szkoły w uzgodnieniu z organem sprawującym nadzór pedagogiczny. Program ustalony przez dyrektora szkoły obowiązuje do czasu uchwalenia programu przez radę rodziców w porozumieniu z radą pedagogiczną.
10. W celu wspierania działalności statutowej szkoły rada rodziców może gromadzić fundusze z dobrowolnych składek rodziców, oraz innych źródeł. Zasady wydatkowania funduszy rady rodziców określa regulamin jej działalności.
11. Fundusze, o których mowa w ust. 12, mogą być przechowywane na odrębnym rachunku bankowym rady rodziców. Do założenia i likwidacji tego rachunku bankowego oraz dysponowania funduszami na tym rachunku są uprawnione osoby posiadające pisemne upoważnienie udzielone przez radę rodziców.

§ 11.

1. Tryb współpracy między organami.
  - 2) Organy współpracują z poszanowaniem swojej niezależności i zakresem kompetencji poprzez między innymi:
    - a) wymianę informacji,

- b) możliwość udziału w swoich zebraniach,
  - c) możliwość składania wniosków dotyczących poprawnej efektywności pracy szkoły.
2. Wszystkie organa szkoły współpracują w duchu porozumienia i wzajemnego szacunku, umożliwiając swobodne działanie i podejmowanie decyzji przez każdy organ w granicach swoich kompetencji.
  3. Każdy organ szkoły planuje swoją działalność na rok szkolny. Plany działań powinny być uchwalone (sporządzone) do końca września. Kopie dokumentów przekazywane są dyrektorowi szkoły w celu ich powielenia i przekazania kompletu każdemu organowi szkoły.
  4. Każdy organ po analizie planów działania pozostałych organów, może włączyć się do realizacji konkretnych zadań, proponując swoją opinię lub stanowisko w danej sprawie, nie naruszając kompetencji organu uprawnionego.
  5. Organa szkoły mogą zapraszać na swoje planowane lub doraźne zebrania przedstawicieli innych organów w celu wymiany poglądów i informacji.
  6. Uchwały organów szkoły prawomocnie podjęte w ramach ich kompetencji stanowiących oprócz uchwał personalnych podaje się do ogólnej wiadomości w formie pisemnych tekstów uchwał umieszczanych na tablicy ogłoszeń.
  7. Rodzice i uczniowie przedstawiają swoje wnioski i opinie dyrektorowi szkoły poprzez swoją reprezentację, tj. Radę Rodziców w formie pisemnej, a Radzie Pedagogicznej w formie ustnej na jej posiedzeniu.
  8. Wnioski i opinie rozpatrywane są zgodnie z procedurą rozpatrywania skarg i wniosków.
  9. Rodzice i nauczyciele współdziałają ze sobą w sprawach wychowania, opieki i kształcenia dzieci.
  10. Wszelkie sprawy sporne rozwiązywane są wewnątrz szkoły, z zachowaniem drogi służbowej.

§ 12.

1. Tryb rozstrzygnięcia sporów między organami:
  - 1) spory między organami szkoły rozstrzyga dyrektor w terminie 7 dni od dnia wpłynięcia skargi w formie pisemnej do szkoły;
  - 2) rozstrzygnięcie dyrektora jest ostateczne;
  - 3) jeżeli dyrektor jest stroną:
    - a) każdy z organów deleguje po dwóch swoich przedstawicieli, którzy tworzą komisję do spraw rozstrzygnięcia tego sporu,
    - b) w skład komisji wchodzi przedstawiciel dyrektora,
    - c) komisja rozstrzyga spór w formie pisemnej w terminie 7 dni od dnia jej powołania,
    - d) rozstrzygnięcie komisji jest ostateczne.
2. W sytuacjach konfliktowych wewnątrz szkoły obowiązuje następujący tryb postępowania:
  - 1) w przypadku sporu między organami szkoły zwołuje się zebranie zainteresowanych organów w celu osiągnięcia porozumienia w spornej kwestii;
  - 2) spory między organami szkoły rozstrzygane są w oparciu o zasadę kompetencji poszczególnych organów;
  - 3) jeśli zainteresowane strony nie rozwiążą konfliktu, mogą odwołać się do innych organów Szkoły;
  - 4) każda ze stron ma prawo do pisemnego odwołania od decyzji do innych organów szkoły w terminie 3 dni.

3. Każdy z organów szkoły rozpatruje odwołanie w terminie 14 dni, po uprzednim wysłuchaniu stron konfliktu.
4. Strony konfliktu otrzymują pisemną odpowiedź zawierającą informacje dotyczące ich odwołania.
5. Strony konfliktu w procedurze odwoławczej nie mogą pominąć żadnego z organów Szkoły wymienionych poniżej, ani też zmieniać ustanowionej kolejności odwoławczej.
6. W przypadku gdy stroną konfliktu jest uczeń, może odwoływać się kolejno, występuje kolejno do: wychowawcy klasy, w zależności od rodzaju sprawy do Dyrektora Szkoły.
7. W przypadku gdy stroną konfliktu jest rodzic, odwołuje się kolejno do: wychowawcy klasy lub przewodniczącego Rady Rodziców, w zależności od rodzaju sprawy do Dyrektora Szkoły.
8. W przypadku gdy stroną konfliktu jest nauczyciel, odwołuje się kolejno do: klasowego zespołu nauczycielskiego, Rady Pedagogicznej lub w zależności od rodzaju sprawy do Dyrektora Szkoły.
9. W sprawach konfliktowych między nauczycielem i uczniem orzekają w pierwszej instancji: wychowawca klasy – dla nauczycieli uczących w danej klasie, dyrektor szkoły – dla wychowawców i nauczycieli zatrudnionych w szkole.
10. Konflikty pomiędzy rodzicami a innymi organami szkoły rozpatruje dyrektor szkoły a następnie Rada Pedagogiczna lub Rada Rodziców
11. Ostatnią instancją odwoławczą na terenie Szkoły jest Dyrektor.
12. Każda ze stron konfliktu ma prawo do życzliwego i podmiotowego rozpatrywania odwołania.

ROZDZIAŁ IV ORGANIZACJA PRACY SZKOŁY

§ 13.

1. Szczegółową organizację nauczania, wychowania i opieki w danym roku szkolnym określa arkusz organizacji zespołu szkół.
2. Arkusz organizacji szkoły określa w szczególności:
  - 1) liczbę oddziałów poszczególnych klas;
  - 2) liczbę uczniów w poszczególnych oddziałach;
  - 3) dla poszczególnych oddziałów:
    - a) tygodniowy wymiar godzin obowiązkowych zajęć edukacyjnych,
    - b) tygodniowy wymiar godzin zajęć: religii, etyki,
    - c) tygodniowy wymiar godzin zajęć rewalidacyjnych dla uczniów niepełnosprawnych,
    - d) wymiar godzin zajęć z zakresu doradztwa zawodowego,
    - e) wymiar i przeznaczenie godzin, które organ prowadzący szkołę może dodatkowo przyznać w danym roku szkolnym na realizację zajęć edukacyjnych,
    - f) tygodniowy wymiar i przeznaczenie godzin do dyspozycji dyrektora szkoły;
  - 4) liczbę pracowników ogółem, w tym pracowników zajmujących stanowiska kierownicze;
  - 5) liczbę nauczycieli, w tym nauczycieli zajmujących stanowiska kierownicze, wraz z informacją o ich stopniu awansu zawodowego i kwalifikacjach oraz liczbę godzin zajęć prowadzonych przez poszczególnych nauczycieli;

- 6) liczbę pracowników administracji i obsługi, w tym pracowników zajmujących stanowiska kierownicze, oraz etatów przeliczeniowych;
  - 7) ogólną liczbę godzin pracy finansowanych ze środków przydzielonych przez organ prowadzący szkołę, w tym liczbę godzin zajęć edukacyjnych i opiekuńczych, zajęć rewalidacyjnych, zajęć z zakresu pomocy psychologiczno-pedagogicznej oraz innych zajęć wspomagających proces kształcenia, realizowanych w szczególności przez pedagoga, psychologa, logopedę i innych nauczycieli;
  - 8) liczbę godzin zajęć świetlicowych;
  - 9) liczbę godzin pracy biblioteki szkolnej.
3. Dyrektor szkoły przekazuje arkusz organizacji szkoły, zaopiniowany przez zakładowe organizacje związkowe, w terminie do dnia 21 kwietnia danego roku organowi prowadzącemu szkołę.
  4. Opinia zakładowych organizacji związkowych, jest wydawana w terminie 10 dni od dnia otrzymania arkusza organizacji szkoły, nie później niż do dnia 19 kwietnia danego roku.
  6. Organ prowadzący szkołę, po uzyskaniu opinii organu sprawującego nadzór pedagogiczny, zatwierdza arkusz organizacji szkoły w terminie do dnia 29 maja danego roku.
  7. Opinia organu sprawującego nadzór pedagogiczny, jest wydawana w terminie 10 dni od dnia otrzymania arkusza organizacji szkoły, nie później niż do dnia 20 maja danego roku.
  8. W przypadku wprowadzenia zmian do zatwierdzonego arkusza organizacji szkoły do dnia 30 września:
    - 1) opinie, są wydawane w terminie 4 dni od dnia otrzymania zmian;
    - 2) organ prowadzący szkołę zatwierdza zmiany, nie później niż w terminie 7 dni od dnia ich otrzymania.
  9. W przypadku wprowadzenia zmian do zatwierdzonego arkusza organizacji szkoły lub przedszkola po dniu 30 września, organ prowadzący szkołę zatwierdza te zmiany w terminie 7 dni od dnia ich otrzymania.

§ 14.

1. Podstawową jednostką organizacyjną szkoły jest oddział.
2. Liczba uczniów w oddziale szkoły specjalnej wynosi:
  - 1) w oddziale dla uczniów z niepełnosprawnościami sprzężonymi, z których jedną z niepełnosprawności jest niepełnosprawność intelektualna w stopniu umiarkowanym lub znacznym – nie więcej niż 4;
  - 2) w oddziale dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym – nie więcej niż 8;
  - 3) u jednego opiekuna na zajęciach świetlicowych – nie więcej niż 8.

§ 15.

1. Dyrektor powierza każdy oddział szczególnej opiece wychowawczej jednemu z nauczycieli uczących w tym oddziale, zwanemu dalej wychowawcą.
2. W celu zapewnienia ciągłości i skuteczności pracy wychowawczej nauczyciel wychowawca opiekuje się danym oddziałem w ciągu całego etapu edukacyjnego.
3. W uzasadnionych przypadkach dyrektor może zmienić wychowawcę danego oddziału:
  - 1) na własny wniosek;
  - 2) pisemny wniosek wychowawcy wraz z uzasadnieniem;
  - 3) pisemny wniosek rady rodziców wraz z uzasadnieniem.

4. Formy spełniania zadań nauczyciela wychowawcy powinny być dostosowane do wieku uczniów, rodzaju niepełnosprawności, w tym stopnia niepełnosprawności intelektualnej, oraz ich potrzeb, a także warunków środowiskowych szkoły.
5. Zadaniem wychowawcy jest sprawowanie opieki wychowawczej nad uczniami, a w szczególności:
  - 1) tworzenie warunków wspomagających rozwój uczniów;
  - 2) przygotowanie uczniów do życia w społeczeństwie;
  - 3) rozwijanie umiejętności rozwiązywania życiowych problemów przez wychowanka.
6. Wychowawca w celu realizacji zadań, o których mowa w ust. 5 powinien w szczególności:
  - 1) zdiagnozować warunki życia i indywidualne umiejętności uczniów;
  - 2) utrzymywać systematyczny i częsty kontakt z innymi nauczycielami i specjalistami w celu koordynacji oddziaływań wychowawczych;
  - 3) współpracować z rodzicami, włączając ich do rozwiązywania problemów wychowawczych;
  - 4) współpracować z psychologiem, logopedą, rehabilitantem i poradniami psychologiczno – pedagogicznymi;
  - 5) monitorować postępy w rozwoju swoich wychowanków;
  - 6) dbać o systematyczne uczęszczanie uczniów na zajęcia;
  - 7) kształtować właściwe stosunki pomiędzy uczniami, opierając je na tolerancji i poszanowaniu godności osoby ludzkiej;
  - 8) utrzymywać stały kontakt z rodzicami i opiekunami w sprawach postępu w rozwoju i zachowaniu się ucznia;
  - 9) uczestniczyć w spotkaniach z rodzicami.
7. Wychowawca prowadzi określoną przepisami dokumentację pracy dydaktyczno - wychowawczej (dzienniki, arkusze ocen opisowych , świadectwa szkolne).
8. Wychowawca ma prawo korzystać w swojej pracy z pomocy merytorycznej i metodycznej ze strony: poradni psychologiczno - pedagogicznej, innych nauczycieli i specjalistów zatrudnionych w szkole.

§ 16.

1. Nauczyciele prowadzący zajęcia w danym oddziale oraz specjaliści pracujący z uczniami tworzą zespół.
2. Pracę zespołu koordynuje odpowiednio wychowawca oddziału, do której uczęszcza uczeń, albo nauczyciel lub specjalista, prowadzący zajęcia z uczniem, wyznaczony przez dyrektora szkoły.
3. Zespół opracowuje program po dokonaniu wielospecjalistycznej oceny poziomu funkcjonowania ucznia, uwzględniając diagnozę i wnioski sformułowane na jej podstawie oraz zalecenia zawarte w orzeczeniu o potrzebie kształcenia specjalnego, we współpracy, w zależności od potrzeb, z poradnią psychologiczno-pedagogiczną, w tym poradnią specjalistyczną.
4. Program opracowuje zespół, który tworzą nauczyciele i specjaliści, prowadzący zajęcia z uczniem.
5. Program opracowuje się na okres, na jaki zostało wydane orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego, nie dłuższy jednak niż etap edukacyjny.
6. Program opracowuje się w terminie 30 dni od dnia złożenia w szkole, orzeczenia o potrzebie kształcenia specjalnego.

7. Spotkania zespołu odbywają się w miarę potrzeb, nie rzadziej jednak niż dwa razy w roku szkolnym.
8. W spotkaniach zespołu mogą także uczestniczyć:
  - 1) na wniosek dyrektora szkoły – przedstawiciel poradni psychologiczno-pedagogicznej, w tym poradni specjalistycznej, asystent lub pomoc nauczyciela;
  - 2) na wniosek lub za zgodą rodziców ucznia albo pełnoletniego ucznia – inne osoby, w szczególności lekarz, psycholog, pedagog, logopeda lub inny specjalista.
9. Zespół, co najmniej dwa razy w roku szkolnym, dokonuje okresowej wielospecjalistycznej oceny poziomu funkcjonowania ucznia, uwzględniając ocenę efektywności programu, oraz, w miarę potrzeb, dokonuje modyfikacji programu. Okresowej wielospecjalistycznej oceny poziomu funkcjonowania ucznia i modyfikacji programu dokonuje się, w zależności od potrzeb, we współpracy z poradnią psychologiczno-pedagogiczną, w tym poradnią specjalistyczną, a także – za zgodą rodziców ucznia – z innymi podmiotami.
10. Wielospecjalistyczne oceny, uwzględniają w szczególności:
  - 1) indywidualne potrzeby rozwojowe i edukacyjne, mocne strony, predyspozycje, zainteresowania i uzdolnienia ucznia;
  - 2) w zależności od potrzeb, zakres i charakter wsparcia ze strony nauczycieli, specjalistów lub pomocy nauczyciela;
  - 3) przyczyny niepowodzeń edukacyjnych lub trudności w funkcjonowaniu ucznia, w tym bariery i ograniczenia utrudniające funkcjonowanie i uczestnictwo ucznia w życiu szkolnym.
11. Rodzice ucznia albo pełnoletni uczeń mają prawo uczestniczyć w spotkaniach zespołu, a także w opracowaniu i modyfikacji programu oraz dokonywaniu wielospecjalistycznych ocen.
12. Dyrektor szkoły zawiadamia pisemnie, w sposób przyjęty w szkole, rodziców ucznia albo pełnoletniego ucznia o terminie każdego spotkania zespołu i możliwości uczestniczenia w tym spotkaniu.
13. Rodzice ucznia albo pełnoletni uczeń otrzymują kopię:
  - 1) wielospecjalistycznych ocen;
  - 2) programu.
14. Osoby biorące udział w spotkaniu zespołu są obowiązane do nieujawniania spraw poruszanych na spotkaniu, które mogą naruszać dobra osobiste ucznia, jego rodziców, nauczycieli, lub specjalistów prowadzących zajęcia z uczniem, a także innych osób uczestniczących w spotkaniu zespołu.

§ 17.

1. Szkoła specjalna przysposabiająca do pracy dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym oraz dla uczniów z niepełnosprawnościami sprzężonymi przygotowuje młodzież do pełnienia różnych dorosłych ról społecznych oraz autonomicznego (na miarę ich możliwości rozwojowych i edukacyjnych), aktywnego dorosłego życia.
2. Szkoła ma obowiązek stosowania w edukacji uczniów racjonalnych usprawnień, o których mowa w artykule 24 Konwencji o prawach osób niepełnosprawnych, sporządzonej w Nowym Jorku dnia 13 grudnia 2006 r. (Dz. U. z 2012 r. poz. 1169).
3. Edukacja uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym oraz uczniów z niepełnosprawnościami sprzężonymi polega na całościowej i jednoczesnej realizacji funkcji dydaktycznej, wychowawczej i opiekuńczej szkoły.

4. Kształcenie uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym oraz uczniów z niepełnosprawnościami sprzężonymi jest dostosowane do potrzeb edukacyjnych i możliwości psychofizycznych dorosłych uczniów.
5. Cele, formy i metody pracy należy dostosować do specyfiki indywidualnych potrzeb według zasad opisanych przez współczesne teorie nauczania oraz w oparciu o doświadczenia nauczycieli praktyków i dobre praktyki na rynku pracy.
6. Specyfika kształcenia uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym oraz z niepełnosprawnościami sprzężonymi polega na nauczaniu i wychowaniu całościowym, sytuacyjnym, zadaniowym, zintegrowanym, opartym na praktycznym poznawaniu zmieniającej się rzeczywistości, przygotowującym do niezależnego życia.
7. W szkole specjalnej przysposabiającej do pracy wyodrębnia się:
  - 1) zajęcia edukacyjne;
    - a) funkcjonowanie osobiste i społeczne,
    - b) zajęcia rozwijające komunikowanie się,
    - c) zajęcia kształtujące kreatywność,
    - d) przysposobienie do pracy,
    - e) wychowanie fizyczne,
    - f) etyka;
  - 2) zajęcia rewalidacyjne.
8. Ze względu na integralny, całościowy charakter kształcenia uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym oraz uczniów z niepełnosprawnościami sprzężonymi podstawa programowa nie wyróżnia odrębnych celów, zadań ani treści nauczania dla poszczególnych zajęć edukacyjnych.
9. Priorytetem w edukacji uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym oraz z niepełnosprawnościami sprzężonymi jest poszerzanie ich kompetencji osobistych, społecznych i komunikacyjnych, doświadczanie i rozumienie sytuacji związanych z dorosłym życiem, przygotowanie uczniów do zatrudniania wspomaganego lub innej formy zatrudniania albo do efektywnego funkcjonowania w dziennych placówkach aktywności dla osób dorosłych, w maksymalnej integracji z innymi członkami społeczności lokalnej. Ważne jest również przygotowywanie uczniów do samodzielnego lub grupowego mieszkania (w tym w mieszkalnictwie wspomaganym i chronionym).
10. Przy ustalaniu kierunków pracy należy uwzględniać indywidualne tempo rozwoju, kompetencje komunikacyjne, zainteresowania, uzdolnienia, dotychczasowe doświadczenia życiowe, mocne i słabe strony ucznia oraz wzmacniać jego aktywność i uczestniczenie przez tworzenie środowiska nauczania i wychowania ułatwiającego funkcjonowanie ucznia oraz pozbawionego barier ograniczających to funkcjonowanie.
11. Edukacja uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym oraz z niepełnosprawnościami sprzężonymi opiera się na wielospecjalistycznej, kompleksowej ocenie poziomu funkcjonowania ucznia, z uwzględnieniem procesów poznawczych, umiejętności w zakresie porozumiewania się, czytania, pisania, liczenia, dbania o siebie, rozpoznawania i kontroli emocji, predyspozycji, kompetencji społeczno- -zawodowych, sposobów spędzania czasu wolnego, czynników kontekstowych (osobistych i środowiskowych) oraz tworzonych dla uczniów indywidualnych programów edukacyjno-terapeutycznych.
12. Zintegrowany wielospecjalistycznie indywidualny program edukacyjno-terapeutyczny jest opracowywany i realizowany przez cały zespół nauczycieli i specjalistów, doradców zawodowych, wspólnie z uczniem i jego najbliższym otoczeniem (rodzina, opiekunowie), z uwzględnieniem wyznawanych przez nich wartości.

13. Indywidualny program edukacyjno-terapeutyczny określa zoperacjonalizowane cele krótko i długoterminowe uwzględniające zdiagnozowane potrzeby ucznia. Każdemu celowi przypisane są działania, sposób i termin ich realizacji oraz osoby odpowiedzialne.
14. Indywidualny program edukacyjno-terapeutyczny podlega monitorowaniu, okresowej ewaluacji i modyfikowaniu.
15. O doborze uczniów do oddziałów decydują głównie ich potrzeby edukacyjne i możliwości psychofizyczne. Najważniejszym kryterium powinno być dobro ucznia i uzasadnione przekonanie, że tworzymy dla niego najkorzystniejsze warunki, przygotowujące go do wchodzenia w dorosłe życie, w tym także do zatrudniania wspomaganego lub innej formy zatrudniania albo efektywnego funkcjonowania w dziennych placówkach aktywności dla osób dorosłych.
16. W celu nabywania praktycznych umiejętności związanych z wchodzeniem w rolę pracownika, szkoła zapewnia uczniowi wsparcie doradcy zawodowego, zajęcia przysposobienia do pracy oraz zgodnie z jego predyspozycjami i zainteresowaniami – praktyki wspomagane poza szkołą, z udziałem nauczyciela (doradcy zawodowego lub innego specjalisty), który pełni rolę trenera pracy.
17. Postępy ucznia powinny być wzmacniane pozytywnie, natomiast brak postępów nie podlega wartościowaniu negatywnemu. Ocenianie bieżące funkcjonowania ucznia prowadzone jest podczas spotkań zespołu nauczycieli i specjalistów pracujących z uczniem.
18. Konieczne jest zapewnienie uczniom integracji społecznej w naturalnym środowisku społeczności lokalnej.
19. Nie każdy uczeń z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym oraz z niepełnosprawnościami sprzężonymi będzie mógł w tak szerokim zakresie skorzystać z proponowanej tematyki, organizowanych wizyt studyjnych, czy praktyk wspomaganych. W takiej sytuacji zespół nauczycieli i specjalistów pracujących w szkole powinien szukać dla ucznia optymalnego modelu jego edukacji, być może wyłącznie w oparciu o istniejące w placówce pracownie, umożliwiające realizację przysposobienia do pracy oraz bazę materialno-dydaktyczną.

§ 18.

1. Podstawową formą pracy szkoły są zajęcia edukacyjne, dydaktyczno – wychowawcze i rewalidacyjne.
2. Godzina lekcyjna trwa 45 minut. W uzasadnionych przypadkach dopuszcza się prowadzenie zajęć edukacyjnych w czasie nie krótszym niż 30 i nie dłuższym niż 60 minut, zachowując ogólny tygodniowy czas trwania zajęć edukacyjnych ustalony w tygodniowym rozkładzie zajęć.
3. Czas trwania poszczególnych zajęć edukacyjnych w klasach I–III szkoły podstawowej ustala nauczyciel prowadzący te zajęcia, zachowując ogólny tygodniowy czas trwania zajęć.
4. Godzina zajęć rewalidacyjnych dla uczniów niepełnosprawnych trwa 60 minut.
5. W uzasadnionych przypadkach dopuszcza się prowadzenie zajęć, o których mowa w ust. 4, w czasie krótszym niż 60 minut, zachowując ustalony dla ucznia łączny czas tych zajęć w okresie tygodniowym.
6. W szkołach działających w szczególnie trudnych warunkach demograficznych lub geograficznych, w zakresie danego etapu edukacyjnego dopuszcza się organizację nauczania w klasach łączonych.

7. Dla uczniów, którzy muszą dłużej przebywać w szkole ze względu na:
  - 1) czas pracy rodziców – na wniosek rodziców;
  - 2) organizację dojazdu do szkoły lub inne okoliczności wymagające zapewnienia uczniowi opieki w szkole, zespół szkół organizuje świetlicę.
8. Świetlica zapewnia zajęcia świetlicowe uwzględniające potrzeby edukacyjne oraz rozwojowe dzieci i młodzieży, a także ich możliwości psychofizyczne, w szczególności zajęcia rozwijające zainteresowania uczniów, zajęcia zapewniające prawidłowy rozwój fizyczny.
9. Zasady opieki nad uczniami podczas przerwy określa Zarządzenie Dyrektora nr 12/2018 z dn. 3 września 2018r.
10. Szkoła zapewnia uczniom jeden gorący posiłek w ciągu dnia i stwarza im możliwość jego spożycia w czasie pobytu w szkole.
11. Korzystanie z posiłków, o których mowa w pkt. 11., jest dobrowolne i odpłatne.

§ 19.

1. W szkole organizuje się naukę religii i etyki na życzenie bądź rodziców, bądź samych uczniów. Po osiągnięciu pełnoletniości o pobieraniu nauki religii i etyki decydują uczniowie.
2. W szkołach zajęcia religii i etyki uwzględnia się w tygodniowym rozkładzie zajęć.
3. Życzenie, o którym mowa w ust. 1, jest wyrażane w formie pisemnego oświadczenia. Oświadczenie nie musi być ponawiane w kolejnym roku szkolnym, może jednak zostać zmienione.
4. Uczestniczenie lub nieuczestniczenie w szkolnej nauce religii lub etyki nie może być powodem dyskryminacji przez kogokolwiek i w jakiegokolwiek formie.
5. Nauczanie religii odbywa się na podstawie programów opracowanych i zatwierdzonych przez właściwe władze kościołów i innych związków wyznaniowych i przedstawionych Ministrowi Edukacji Narodowej do wiadomości. Te same zasady stosuje się wobec podręczników do nauczania religii.
6. Uczniom, których rodzice lub którzy sami wyrażą takie życzenie, szkoła organizuje zajęcia z etyki w oparciu o programy nauczania dopuszczone do użytku w danej szkole dopuszczone do użytku w szkole zgodnie z art. 22a ust. 6 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (Dz. U. z 2016 r. poz. 59 z późn. zm.)
7. W zależności od liczby zgłoszonych uczniów zajęcia z etyki są organizowane zgodnie z odrębnymi przepisami.
8. Szkoła zapewnia w czasie trwania lekcji religii lub etyki opiekę lub zajęcia wychowawcze uczniom, którzy nie korzystają z nauki religii lub etyki w szkole.
9. Uczniowie uczęszczający na naukę religii mają prawo do zwolnienia z zajęć szkolnych w celu odbycia trzydniowych rekolekcji wielkopostnych, jeżeli rekolekcje te stanowią praktykę danego kościoła lub innego związku wyznaniowego. W czasie trwania rekolekcji szkoła nie jest zwolniona z realizowania funkcji opiekuńczej i wychowawczej.
10. Jeżeli na terenie szkoły jest prowadzona nauka religii więcej niż jednego kościoła lub innego związku wyznaniowego, powinny one dążyć do ustalenia wspólnego terminu rekolekcji.
11. Szczegółowe zasady dotyczące organizacji rekolekcji, jak również inny termin rekolekcji, są przedmiotem odrębnych ustaleń między organizującymi rekolekcje a szkołą.
12. W pomieszczeniach szkolnych może być umieszczony krzyż. W szkole można także odmawiać modlitwę przed i po zajęciach. Odmawianie modlitwy w szkole powinno być wyrazem wspólnego dążenia uczniów oraz taktu i delikatności ze strony nauczycieli i wychowawców.

13. Nauczyciel religii wchodzi w skład rady pedagogicznej szkoły, nie przyjmuje jednak obowiązków wychowawcy klasy.
14. Nauczyciel religii ma prawo do organizowania spotkań z rodzicami swoich uczniów również poza wyznaczonymi przez szkołę lub przedszkole zebraniem ogólnymi, wcześniej ustalając z dyrektorem szkoły lub przedszkola termin i miejsce planowanego spotkania.
15. Nauczyciel religii może prowadzić na terenie szkoły organizacje o charakterze społeczno-religijnym i ekumenicznym na zasadach określonych w art. 56 ustawy o systemie oświaty. Z tytułu prowadzenia organizacji nie przysługuje mu dodatkowe wynagrodzenie.
16. Nauczyciel religii ma obowiązek wypełniania dziennika szkolnego.

§ 20.

1. Szkoła może realizować eksperyment pedagogiczny, który polega na modyfikacji istniejących lub wdrożeniu nowych działań w procesie kształcenia, przy zastosowaniu nowatorskich rozwiązań programowych, organizacyjnych, metodycznych lub wychowawczych, w ramach których są modyfikowane warunki, organizacja zajęć edukacyjnych lub zakres treści nauczania.
2. Celem eksperymentu pedagogicznego realizowanego w szkole jest rozwijanie kompetencji i wiedzy uczniów oraz nauczycieli.
3. Eksperyment pedagogiczny jest przeprowadzany pod opieką jednostki naukowej.
4. Eksperyment pedagogiczny realizowany w szkole nie może prowadzić do zmiany typu szkoły lub rodzaju placówki.
5. Eksperyment pedagogiczny nie może naruszać uprawnień ucznia do bezpłatnej nauki, wychowania i opieki, a także w zakresie uzyskania wiadomości i umiejętności niezbędnych do ukończenia danego typu szkoły.
6. Postępowanie rekrutacyjne do szkół lub oddziałów, w których jest przeprowadzany eksperyment pedagogiczny, odbywa się na podstawie przepisów ustawy. Minister, udzielając zgody, o której mowa w ust. 8, może także wyrazić zgodę na inne zasady postępowania rekrutacyjnego.
7. Eksperyment pedagogiczny może obejmować całą szkołę, oddział, grupę lub wybrane zajęcia edukacyjne.
8. Prowadzenie eksperymentu pedagogicznego w szkole wymaga zgody ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania.
9. Dyrektor szkoły, na podstawie uchwały rady pedagogicznej i po uzyskaniu opinii rady rodziców, występuje do ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania, z wnioskiem o wyrażenie zgody na prowadzenie eksperymentu pedagogicznego w szkole, w terminie do dnia 31 marca roku szkolnego poprzedzającego rok szkolny, w którym jest planowane rozpoczęcie tego eksperymentu.
10. Wniosek, o którym mowa w ust. 9, składa się za pośrednictwem kuratora oświaty.
11. Wniosek, o którym mowa w ust. 9, zawiera:
  - 1) cel, założenia, czas trwania i sposób realizacji eksperymentu pedagogicznego;
  - 2) opinię jednostki naukowej, dotyczącą założeń eksperymentu pedagogicznego wraz ze zgodą tej jednostki na sprawowanie opieki nad przebiegiem tego eksperymentu;
  - 3) zgodę rady pedagogicznej wyrażoną w uchwale, o której mowa w ust. 9, oraz opinię rady rodziców.
12. Jeżeli planowany eksperyment pedagogiczny wymaga przyznania szkole dodatkowych środków budżetowych, do wniosku dołącza się pisemną zgodę organu prowadzącego szkołę na finansowanie planowanych działań.

13. Dyrektor szkoły prowadzącej eksperyment pedagogiczny przekazuje bezpośrednio po jego zakończeniu ministrowi właściwemu do spraw oświaty i wychowania, sprawozdanie z przeprowadzonego eksperymentu pedagogicznego wraz z opinią jednostki naukowej, która sprawuje opiekę nad przebiegiem tego eksperymentu.
14. Sprawozdanie, o którym mowa w ust. 13, dyrektor szkoły przekazuje także organowi prowadzącemu oraz organowi sprawującemu nadzór pedagogiczny.
15. Sprawozdanie, o którym mowa w ust. 13, składa się za pośrednictwem kuratora oświaty.

§ 21.

1. Szkoła Specjalna Przystosowująca do pracy nie posiada własnej biblioteki, lecz korzysta z biblioteki zespołu szkół.
2. Biblioteka zespołu jest pracownią szkolną, służącą:
  - 1) realizacji zadań dydaktyczno-wychowawczych poszczególnych szkół wchodzących w skład zespołu szkół;
  - 2) doskonaleniu warsztatu pracy nauczycieli;
  - 3) realizacji potrzeb i zainteresowań uczniów na miarę ich indywidualnych możliwości, w szczególności rozbudzaniu i rozwijaniu indywidualnych zainteresowań uczniów oraz wyrabianiu i pogłębianiu u uczniów nawyku czytania i uczenia się;
  - 4) popularyzowaniu wiedzy pedagogicznej wśród rodziców.
3. W zespole zatrudnia się nauczyciela bibliotekarza.
4. Wymiar zatrudnienia nauczyciela bibliotekarza w danym roku szkolnym określa arkusz organizacji szkoły.
5. Zadania biblioteki szkolnej w związku z korzystaniem przez uczniów z podręczników, materiałów edukacyjnych i materiałów ćwiczeniowych zakupionych z dotacji celowej:
  - 1) podręczniki, materiały edukacyjne oraz materiały ćwiczeniowe, których zakupu dokonano z dotacji celowej MEN są własnością szkoły;
  - 2) zakupione podręczniki, materiały edukacyjne oraz materiały ćwiczeniowe wypożyczane są uczniom nieodpłatnie na czas ich użytkowania w danym roku szkolnym;
  - 3) materiały ćwiczeniowe przekazane uczniom są bez obowiązku zwrotu do biblioteki;
  - 4) podręczniki, materiały edukacyjne i materiały ćwiczeniowe są ewidencjonowane w zasobach bibliotecznych zgodnie z zasadami określonymi w Rozporządzeniu Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego w sprawie zasad ewidencji materiałów bibliotecznych.
6. Do zadań nauczyciela bibliotekarza należy:
  - 1) udostępnianie książek i innych źródeł informacji;
  - 2) tworzenie warunków do poszukiwania, porządkowania i wykorzystywania informacji z różnych źródeł oraz efektywnego posługiwania się technologią informacyjną;
  - 3) gromadzenie, ewidencjonowanie, opracowywanie i udostępnianie książek oraz zbiorów specjalnych (płyty, kasety, plansze itp.);
  - 4) przeprowadzenie inwentaryzacji księgozbioru biblioteki szkolnej;
  - 5) konserwacja i selekcja księgozbiorów;
  - 6) prowadzenie dokumentacji bibliotecznej zgodnie z odrębnymi przepisami;
  - 7) przedstawianie radzie pedagogicznej informacji o stanie i powiększaniu księgozbioru;
  - 8) współpraca z nauczycielami zespołu;

- 9) zakup książek;
  - 10) dbanie o estetyczny wygląd biblioteki;
  - 11) organizowanie różnorodnych działań rozwijających wrażliwość kulturalną i społeczną;
  - 12) współpraca z innymi bibliotekami.
7. Z biblioteki mogą korzystać:
    - 1) nauczyciele;
    - 2) inni pracownicy zespołu;
    - 3) uczniowie, na miarę indywidualnych możliwości;
    - 4) rodzice i inne osoby - za zgodą dyrektora.
  8. Godziny pracy biblioteki ustala dyrektor dostosowując je do tygodniowego rozkładu zajęć, w sposób umożliwiający dostęp do jej zbiorów podczas zajęć lekcyjnych i po ich zakończeniu.
  9. Rodzice mogą wspierać finansowo działalność biblioteki poprzez radę rodziców lub indywidualne darowizny finansowe lub rzeczowe.
  10. Współpraca nauczycieli z biblioteką polega na:
    - 1) zgłaszaniu propozycji dotyczących gromadzenia zbiorów;
    - 2) udzielaniu pomocy w zakupie i selekcji zbiorów.
  11. Pomieszczenia biblioteki szkolnej powinny umożliwiać gromadzenie i opracowywanie zbiorów, korzystanie ze zbiorów w czytelnicy i wypożyczanie ich poza bibliotekę.
  12. Inwentaryzację księgozbioru biblioteki szkolnej przeprowadza się na podstawie odrębnych przepisów.

ROZDZIAŁ V

OCENIANIE, KLASYFIKOWANIE I PROMOWANIE UCZNIÓW

§ 22.

- 1a. Rok szkolny dzieli się na dwa półrocza. Pierwsze półrocze zakończone jest oceną klasyfikacyjną śródroczną, drugie półrocze oceną klasyfikacyjną roczną. W szkole sporządzana jest ocena opisowa.
  1. Ocenianiu podlegają:
    - 1) osiągnięcia edukacyjne ucznia;
    - 2) zachowanie ucznia.
  2. Ocenianie osiągnięć edukacyjnych ucznia polega na rozpoznawaniu przez nauczycieli poziomu i postępów w opanowaniu przez ucznia wiadomości i umiejętności w stosunku do:
    - 1) wymagań określonych w podstawie programowej kształcenia ogólnego oraz wymagań edukacyjnych wynikających z realizowanych w szkole programów nauczania;
    - 2) wymagań edukacyjnych wynikających z realizowanych w szkole programów nauczania - w przypadku dodatkowych zajęć edukacyjnych.
  3. Ocenianie zachowania ucznia polega na rozpoznaniu przez wychowawcę oddziału, nauczycieli i specjalistów prowadzących zajęcia z uczniem oraz uczniów danego oddziału (na miarę ich indywidualnych możliwości) stopnia respektowania przez ucznia zasad współżycia społecznego i norm etycznych oraz obowiązków określonych w statucie szkoły.
  4. Ocenianie osiągnięć edukacyjnych i zachowania ucznia odbywa się w ramach oceniania wewnątrzszkolnego, które ma na celu:
    - 1) informowanie ucznia o poziomie jego osiągnięć edukacyjnych i jego zachowania oraz o postępach w tym zakresie;

- 2) udzielanie uczniowi pomocy w nauce poprzez przekazanie uczniowi informacji o tym, co zrobił dobrze i jak powinien się dalej uczyć;
  - 3) udzielanie wskazówek do samodzielnego planowania własnego rozwoju;
  - 4) motywowanie ucznia do dalszych postępów w nauce i zachowaniu;
  - 5) dostarczanie rodzicom i nauczycielom informacji o postępach i trudnościach w nauce i zachowaniu ucznia oraz o szczególnych uzdolnieniach ucznia;
  - 6) umożliwienie nauczycielom doskonalenia organizacji i metod pracy dydaktyczno - wychowawczej.
5. Ocenianie wewnętrzne obejmuje:
- 1) formułowanie przez nauczycieli wymagań edukacyjnych niezbędnych do otrzymania przez ucznia poszczególnych śródrocznych i rocznych ocen klasyfikacyjnych z obowiązkowych i dodatkowych zajęć edukacyjnych;
  - 2) ustalanie kryteriów oceniania zachowania;
  - 3) ustalanie ocen bieżących i śródrocznych ocen klasyfikacyjnych z obowiązkowych i dodatkowych zajęć edukacyjnych, a także śródrocznej oceny klasyfikacyjnej zachowania;
  - 4) ustalanie rocznych ocen klasyfikacyjnych z obowiązkowych i dodatkowych zajęć edukacyjnych oraz rocznej oceny klasyfikacyjnej zachowania;
  - 5) ustalanie warunków i trybu otrzymania wyższych niż przewidywane rocznych, ocen klasyfikacyjnych z zajęć edukacyjnych oraz rocznej oceny klasyfikacyjnej zachowania;
  - 6) ustalanie warunków i sposobu przekazywania rodzicom informacji o postępach i trudnościach w nauce i zachowaniu ucznia oraz o szczególnych uzdolnieniach ucznia.
6. Ocena z religii i etyki:
- 1) wystawiana jest wg obowiązującej skali ocen (1 – 6);
    - a) stopień celujący – 6,
    - b) stopień bardzo dobry – 5,
    - c) stopień dobry – 4,
    - d) stopień dostateczny – 3,
    - e) stopień dopuszczający – 2,
    - f) stopień niedostateczny – 1;
  - 2) nie ma wpływu na promocję ucznia do następnej klasy.
7. Skreślony
8. Skreślony
9. Nauczyciele na początku każdego roku szkolnego informują uczniów oraz ich rodziców o:
- 1) wymaganiach edukacyjnych niezbędnych do otrzymania przez ucznia poszczególnych śródrocznych i rocznych ocen klasyfikacyjnych z zajęć edukacyjnych, wynikających z realizowanego przez siebie programu nauczania;
  - 2) sposobach sprawdzania osiągnięć edukacyjnych uczniów;
  - 3) warunkach i trybie otrzymania wyższej niż przewidywana rocznej oceny klasyfikacyjnej z zajęć edukacyjnych.
10. Wychowawca oddziału na początku każdego roku szkolnego informuje uczniów oraz ich rodziców o:
- 1) warunkach i sposobie oraz kryteriach oceniania zachowania;
  - 2) warunkach i trybie otrzymania wyższej niż przewidywana rocznej oceny klasyfikacyjnej zachowania.
11. Nauczyciel jest obowiązany indywidualizować pracę z uczniem na zajęciach edukacyjnych odpowiednio do potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych ucznia.

12. Nauczyciel jest obowiązany dostosować wymagania edukacyjne, o których mowa w ust. 5 pkt 1, do indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych ucznia.

§ 23.

1. Dyrektor szkoły zwalnia ucznia z wykonywania określonych ćwiczeń fizycznych na zajęciach wychowania fizycznego, na podstawie opinii o ograniczonych możliwościach wykonywania przez ucznia tych ćwiczeń wydanej przez lekarza, na czas określony w tej opinii.
2. Dyrektor szkoły zwalnia ucznia z realizacji zajęć wychowania fizycznego na podstawie opinii o braku możliwości uczestniczenia ucznia w tych zajęciach wydanej przez lekarza, na czas określony w tej opinii.
3. Jeżeli okres zwolnienia ucznia z realizacji zajęć, o którym mowa w ust. 2, uniemożliwia ustalenie śródrocznej lub rocznej oceny klasyfikacyjnej, w dokumentacji przebiegu nauczania zamiast oceny klasyfikacyjnej wpisuje się „zwolniony” albo „zwolniona”.

§ 24.

1. Uczeń w trakcie nauki w szkole otrzymuje oceny:
  - 1) bieżące;
  - 2) klasyfikacyjne;
    - a) śródroczne i roczne,
    - b) końcowe.
2. Oceny są jawne dla ucznia i jego rodziców.
3. Nauczyciel uzasadnia ustaloną ocenę podczas indywidualnego spotkania omawiając poszczególne zapisy oceny.
4. Na wniosek ucznia lub jego rodziców dokumentacja dotycząca oceniania ucznia jest udostępniana do wglądu uczniowi lub jego rodzicom.
5. Ocenianie bieżące z zajęć edukacyjnych ma na celu monitorowanie pracy ucznia oraz przekazywanie uczniowi informacji o jego osiągnięciach edukacyjnych pomagających w uczeniu się, poprzez wskazanie, co uczeń robi dobrze, co i jak wymaga poprawy oraz jak powinien dalej się uczyć.
6. Ocenianie zachowania ucznia jest jednym z elementów działalności wychowawczej szkoły. Ocena zachowania powinna motywować uczniów do rozwijania własnej osobowości i kształtowania postaw etycznych, a także informować rodziców o funkcjonowaniu ucznia we wspólnocie szkolnej.
7. Ustalając ocenę zachowania nauczyciel–wychowawca uwzględnia uwagi na temat ucznia od nauczycieli prowadzących zajęcia z danym uczniem.
8. W formułowaniu oceny zachowania uwzględnić należy następujące kryteria:
  - 1) respektowanie zasad współżycia społecznego i ogólnie przyjętych norm etyczno-moralnych w szkole;
  - 2) stosowanie się do poleceń nauczycieli i innych pracowników szkoły;
  - 3) godne, kulturalne zachowanie, przestrzeganie wymaganych norm współżycia w grupie;
  - 4) pozbawiony agresji stosunek do kolegów i pracowników szkoły;
  - 5) kulturę językową;
  - 6) przestrzeganie regulaminów obowiązujących w szkole;
  - 7) dbałość o ład i porządek w swoim otoczeniu;
  - 8) stosowanie form grzecznościowych wobec swoich koleżanek i kolegów, wszystkich pracowników szkoły.

9. Informacje o postępach i trudnościach w nauce i zachowaniu ucznia oraz o szczególnych uzdolnieniach ucznia nauczyciele przekazują rodzicom podczas zebrań z rodzicami, dni otwartych oraz indywidualnych i telefonicznych rozmów z rodzicami.

§ 25.

1. Uczeń podlega klasyfikacji:
  - 1) śródrocznej i rocznej;
  - 2) końcowej.
2. Klasyfikacja śródroczna polega na okresowym podsumowaniu osiągnięć edukacyjnych ucznia z zajęć edukacyjnych i zachowania ucznia oraz ustaleniu śródrocznych ocen klasyfikacyjnych z tych zajęć i śródrocznej oceny klasyfikacyjnej zachowania.
3. Klasyfikacja roczna polega na podsumowaniu osiągnięć edukacyjnych ucznia z zajęć edukacyjnych i zachowania ucznia w danym roku szkolnym oraz ustaleniu rocznych ocen klasyfikacyjnych z tych zajęć i rocznej oceny klasyfikacyjnej zachowania.
4. Na klasyfikację końcową składają się:
  - 1) roczne oceny klasyfikacyjne z zajęć edukacyjnych, ustalone odpowiednio w klasie programowo najwyższej;
  - 2) roczna ocena klasyfikacyjna zachowania ustalona w klasie programowo najwyższej.
5. Klasyfikacji końcowej dokonuje się w klasie programowo najwyższej szkoły danego typu.
6. W przypadku uczniów posiadających orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego wydane ze względu na niepełnosprawność intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym klasyfikacji śródrocznej i rocznej dokonuje się z uwzględnieniem ustaleń zawartych w indywidualnym programie edukacyjno - terapeutycznym.
7. Oceny klasyfikacyjne z zajęć edukacyjnych nie mają wpływu na ocenę klasyfikacyjną zachowania.
8. Ocena klasyfikacyjna zachowania nie ma wpływu na:
  - 1) oceny klasyfikacyjne z zajęć edukacyjnych;
  - 2) promocję do klasy programowo wyższej lub ukończenie szkoły.

§ 26.

1. Przed rocznym klasyfikacyjnym zebraniem rady pedagogicznej nauczyciele prowadzący poszczególne zajęcia edukacyjne oraz wychowawca oddziału informują ucznia i jego rodziców o przewidywanych dla niego rocznych ocenach klasyfikacyjnych z zajęć edukacyjnych i przewidywanej rocznej ocenie klasyfikacyjnej zachowania.
2. O przewidywanych dla ucznia rocznych ocenach klasyfikacyjnych z zajęć edukacyjnych i przewidywanej rocznej ocenie klasyfikacyjnej z zachowania uczniowie informowani są ustnie przez wychowawcę a jego rodzice informowani są co najmniej na 7 dni przed radą klasyfikacyjną dostając ocenę w formie pisemnej.

§ 27.

1. Śródroczne i roczne oceny klasyfikacyjne z zajęć edukacyjnych ustalają nauczyciele prowadzący poszczególne zajęcia edukacyjne, a śródroczną i roczną ocenę klasyfikacyjną zachowania - wychowawca oddziału po zasięgnięciu opinii nauczycieli, uczniów danego oddziału oraz ocenianego ucznia (na miarę ich indywidualnych możliwości).
2. Śródroczna i roczna ocena klasyfikacyjna zachowania uwzględnia następujące podstawowe obszary:

- 1) wywiązywanie się z obowiązków ucznia;
  - 2) postępowanie zgodne z dobrem społeczności szkolnej;
  - 3) dbałość o honor i tradycje szkoły;
  - 4) dbałość o piękno mowy ojczystej;
  - 5) dbałość o bezpieczeństwo i zdrowie własne oraz innych osób;
  - 6) godne, kulturalne zachowanie się w szkole i poza nią;
  - 7) okazywanie szacunku innym osobom.
3. Przy ustalaniu oceny klasyfikacyjnej zachowania ucznia, u którego stwierdzono zaburzenia lub inne dysfunkcje rozwojowe, należy uwzględnić wpływ tych zaburzeń lub dysfunkcji na jego zachowanie, na podstawie orzeczenia o potrzebie kształcenia specjalnego.
  4. Klasyfikację śródroczną przeprowadza się w ostatnim tygodniu poprzedzającym ferie zimowe lub w ostatnim tygodniu stycznia, jeśli ferie zimowe rozpoczynają się w połowie lutego.
  5. Roczną klasyfikację uczniów przeprowadza się raz w roku, w ostatnim tygodniu poprzedzającym ferie letnie.
  6. Oceny ustalone zgodnie z ust. 1-5 są ostateczne, z zastrzeżeniem art. 44m i art. 44n ustawy o systemie oświaty.

§ 28.

1. Oceny bieżące oraz śródroczne, roczne i końcowe oceny klasyfikacyjne z obowiązkowych i dodatkowych zajęć edukacyjnych, a także śródroczne i roczne oceny klasyfikacyjne zachowania dla ucznia posiadającego orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego wydane ze względu na niepełnosprawność intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym są ocenami opisowymi.
2. Przy ustalaniu oceny z wychowania fizycznego, zajęć technicznych, plastyki i muzyki należy przede wszystkim brać pod uwagę wysiłek wkładany przez ucznia w wywiązywanie się z obowiązków wynikających ze specyfiki tych zajęć, a w przypadku wychowania fizycznego – także systematyczność udziału ucznia w zajęciach oraz aktywność ucznia w działaniach podejmowanych przez szkołę na rzecz kultury fizycznej.
3. Za sporządzenie oceny opisowej odpowiedzialny jest wychowawca klasy.

§ 29.

1. Uczeń może nie być klasyfikowany z jednego, kilku albo wszystkich zajęć edukacyjnych, jeżeli brak jest podstaw do ustalenia śródrocznej lub rocznej oceny klasyfikacyjnej z powodu nieobecności ucznia na tych zajęciach przekraczającej połowę czasu przeznaczanego na te zajęcia odpowiednio w okresie, za który przeprowadzana jest klasyfikacja.
  - 1a Uczeń może nie być klasyfikowany, jeśli opuścił co najmniej 50% zajęć i nie ma podstaw, aby mu ocenę wystawić. Skoro więc uczeń w czasie obecności w szkole otrzymał oceny, na podstawie których dany nauczyciel jest w stanie ocenić wiedzę ucznia i wystawić mu ocenę końcową, a więc go klasyfikować, to ten nauczyciel powinien tak zrobić. Podobnie rzecz się ma z klasyfikacją – jeśli uczeń ma wystarczającą ilość ocen, to mimo częstych nieobecności można go klasyfikować. Warunkiem koniecznym braku klasyfikacji jest bowiem niemożność ocenienia ucznia z powodu jego nieobecności.
  2. W przypadku nieklasyfikowania ucznia z obowiązkowych lub dodatkowych zajęć edukacyjnych w dokumentacji przebiegu nauczania zamiast oceny klasyfikacyjnej wpisuje się „nieklasyfikowany” albo „nieklasyfikowana”.

3. Uczeń nieklasyfikowany z powodu usprawiedliwionej nieobecności może zdawać egzamin klasyfikacyjny polegający na przeprowadzeniu obserwacji pedagogicznej przez zespół nauczycieli prowadzący zajęcia z uczniem oraz zbadanie ucznia kwestionariuszem PAC.
4. Uczeń nieklasyfikowany z powodu nieusprawiedliwionej nieobecności może zdawać egzamin klasyfikacyjny za zgodą rady pedagogicznej polegający na przeprowadzeniu obserwacji pedagogicznej przez zespół nauczycieli prowadzący zajęcia z uczniem oraz zbadanie ucznia kwestionariuszem PAC.

§ 30.

1. Egzamin klasyfikacyjny, o którym mowa w art. 44 k ust. 1, 2 i 3 ustawy o systemie oświaty, przeprowadza komisja powołana przez dyrektora szkoły.
2. Egzamin klasyfikacyjny przeprowadza się nie później niż w dniu poprzedzającym dzień zakończenia rocznych zajęć dydaktyczno-wychowawczych.
3. Termin egzaminu klasyfikacyjnego uzgadnia się z uczniem i jego rodzicami.
4. Uczeń, który z przyczyn usprawiedliwionych nie przystąpił do egzaminu klasyfikacyjnego w terminie ustalonym zgodnie z ust. 3, może przystąpić do niego w dodatkowym terminie wyznaczonym przez dyrektora szkoły.
5. Ocena ustalona w wyniku egzaminu klasyfikacyjnego jest ostateczna, z zastrzeżeniem § 31 ust. 1.

§ 31.

1. Uczeń lub jego rodzice mogą zgłosić zastrzeżenia do dyrektora szkoły, jeżeli uznają, że roczna ocena klasyfikacyjna z zajęć edukacyjnych lub roczna ocena klasyfikacyjna zachowania zostały ustalone niezgodnie z przepisami dotyczącymi trybu ustalania tych ocen.
2. Zastrzeżenia, o których mowa w ust. 1, zgłasza się od dnia ustalenia rocznej oceny klasyfikacyjnej z zajęć edukacyjnych lub rocznej oceny klasyfikacyjnej zachowania, nie później jednak niż w terminie 2 dni roboczych od dnia zakończenia rocznych zajęć dydaktyczno-wychowawczych.
3. W przypadku stwierdzenia, że roczna ocena klasyfikacyjna z zajęć edukacyjnych lub roczna ocena klasyfikacyjna zachowania zostały ustalone niezgodnie z przepisami dotyczącymi trybu ustalania tych ocen, dyrektor szkoły powołuje komisję, która:
  - 1) w przypadku rocznej oceny klasyfikacyjnej z zajęć edukacyjnych - przeprowadza sprawdzian wiadomości i umiejętności ucznia polegający na przeprowadzeniu obserwacji pedagogicznej przez zespół nauczycieli prowadzący zajęcia z uczniem oraz zbadani ucznia kwestionariuszem PAC oraz ustala roczną ocenę klasyfikacyjną z danych zajęć edukacyjnych;
  - 2) w przypadku rocznej oceny klasyfikacyjnej zachowania - ustala roczną ocenę klasyfikacyjną zachowania.
4. Ustalona przez komisję, o której mowa w ust. 3, roczna ocena klasyfikacyjna z zajęć edukacyjnych oraz roczna ocena klasyfikacyjna zachowania nie może być niższa od ustalonej wcześniej oceny. Ocena ustalona przez komisję jest ostateczna.
5. Uczeń, który z przyczyn usprawiedliwionych nie przystąpił do sprawdzianu, o którym mowa w ust. 3 pkt 1, w wyznaczonym terminie, może przystąpić do niego w dodatkowym terminie wyznaczonym przez dyrektora szkoły w uzgodnieniu z uczniem i jego rodzicami.

§ 32.

1. O promowaniu do klasy programowo wyższej ucznia posiadającego orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego wydane ze względu na niepełnosprawność

intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym postanawia rada pedagogiczna, uwzględniając ustalenia zawarte w indywidualnym programie edukacyjno-terapeutycznym.

2. Uczeń, który nie otrzymał promocji do klasy programowo wyższej powtarza klasę.

§ 33.

1. O ukończeniu szkoły przez ucznia posiadającego orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego wydane ze względu na niepełnosprawność intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym postanawia rada pedagogiczna, uwzględniając ustalenia zawarte w indywidualnym programie edukacyjno-terapeutycznym.

§ 33a.

1. Dla uczniów posiadających orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego wydane ze względu na niepełnosprawność można przedłużyć okres nauki:
  - 1) w szkole ponadpodstawowej o jeden rok.
2. Decyzję o przedłużeniu okresu nauki uczniowi posiadającemu orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego wydane ze względu na niepełnosprawność podejmuje rada pedagogiczna po uzyskaniu:
  - 1) opinii zespołu, o którym mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 127 ust. 19 pkt 2 ustawy – Prawo oświatowe, z której wynika potrzeba przedłużenia uczniowi okresu nauki, w szczególności z powodu znacznych trudności w opanowaniu wymagań określonych w podstawie programowej kształcenia ogólnego;
  - 2) zgody rodziców ucznia albo pełnoletniego ucznia.
3. Decyzje, o których mowa w pkt 2. podejmuje się:
  - 1) w przypadku szkoły ponadpodstawowej – nie później niż do końca roku szkolnego w ostatnim roku nauki.
4. Na zakończenie pierwszego roku realizacji wydłużonego etapu edukacyjnego uczeń nie podlega klasyfikacji rocznej i nie otrzymuje świadectwa promocyjnego.
5. Szczegółowy tryb i postępowanie w sprawie przedłużania etapu edukacyjnego uczniowi określa Zarządzenie dyrektora Zespołu Szkół Specjalnych im. Marii Grzegorzewskiej w Ostrówku Nr 3/18 z dnia 09.04.2018 r. w sprawie wprowadzenia Procedury przedłużania etapu edukacyjnego w Zespole Szkół Specjalnych im. Marii Grzegorzewskiej.

ROZDZIAŁ VI POMOC PSYCHOLOGICZNO-PEDAGOGICZNA

§ 34.

1. Zespół Szkół udziela i organizuje uczniom zespołu szkół i ich rodzicom oraz nauczycielom pomoc psychologiczno-pedagogiczną na zasadach określonych w odrębnych przepisach.
2. Pomoc psychologiczno-pedagogiczna udzielana uczniowi zespołu szkół polega na rozpoznawaniu i zaspokajaniu indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych ucznia oraz rozpoznawaniu indywidualnych możliwości psychofizycznych ucznia i czynników środowiskowych wpływających na jego funkcjonowanie w Zespole Szkół, w celu wspierania potencjału rozwojowego ucznia i stwarzania warunków do jego aktywnego i pełnego uczestnictwa w życiu szkoły oraz w środowisku społecznym.
3. Potrzeba objęcia ucznia pomocą psychologiczno-pedagogiczną w szkole wynika w szczególności:
  - 1) z niepełnosprawności;

- 2) z zaburzeń zachowania lub emocji;
  - 3) z deficytów kompetencji i zaburzeń sprawności językowych;
  - 4) z choroby przewlekłej;
  - 5) z sytuacji kryzysowych lub traumatycznych;
  - 6) z niepowodzeń edukacyjnych;
  - 7) z zaniedbań środowiskowych związanych z sytuacją bytową ucznia i jego rodziny, sposobem spędzania czasu wolnego i kontaktami środowiskowymi;
  - 8) z trudności adaptacyjnych związanych z różnicami kulturowymi lub ze zmianą środowiska edukacyjnego, w tym związanych z wcześniejszym kształceniem za granicą.
4. Pomoc psychologiczno-pedagogiczna udzielana w szkole rodzicom uczniów i nauczycielom polega na wspieraniu rodziców i nauczycieli w rozwiązywaniu problemów wychowawczych i dydaktycznych oraz rozwijaniu ich umiejętności wychowawczych w celu zwiększania efektywności pomocy udzielanej uczniom.
  5. Korzystanie z pomocy psychologiczno-pedagogicznej w szkole jest dobrowolne i nieodpłatne.
  6. Pomoc psychologiczno-pedagogiczną organizuje dyrektor szkoły.
  7. Pomocy psychologiczno-pedagogicznej w szkole udzielają uczniom nauczyciele, wychowawcy oraz specjaliści wykonujący w szkole zadania z zakresu pomocy psychologiczno-pedagogicznej, w szczególności psycholog, pedagog, logoped, doradca zawodowy, zwani dalej „specjalistami”.
  8. Pomoc psychologiczno-pedagogiczna jest organizowana i udzielana we współpracy z:
    - 1) rodzicami uczniów;
    - 2) poradniami psychologiczno-pedagogicznymi, w tym poradniami specjalistycznymi, zwanymi dalej „poradniami”;
    - 3) placówkami doskonalenia nauczycieli;
    - 4) innymi szkołami i placówkami;
    - 5) organizacjami pozarządowymi oraz innymi instytucjami i podmiotami działającymi na rzecz rodziny, dzieci i młodzieży.
  9. Pomoc psychologiczno-pedagogiczna w szkole jest udzielana z inicjatywy:
    - 1) ucznia;
    - 2) rodziców ucznia;
    - 3) dyrektora szkoły;
    - 4) nauczyciela, wychowawcy lub specjalisty, prowadzących zajęcia z uczniem;
    - 5) pielęgniarki środowiska nauczania i wychowania lub higienistki szkolnej;
    - 6) poradni;
    - 7) pomocy nauczyciela;
    - 8) osoby nie będącej nauczycielem, o której mowa w art. 15 ust. 2 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe;
    - 9) pracownika socjalnego;
    - 10) asystenta rodziny;
    - 11) kuratora sądowego;
    - 12) organizacji pozarządowej, innej instytucji lub podmiotu działających na rzecz rodziny, dzieci i młodzieży.
  10. W szkole pomoc psychologiczno-pedagogiczna jest udzielana w trakcie bieżącej pracy z uczniem oraz przez zintegrowane działania nauczycieli i specjalistów, a także w formie:
    - 1) zajęć rozwijających uzdolnienia;
    - 2) zajęć rozwijających umiejętności uczenia się;

- 3) zajęć specjalistycznych: korekcyjno-kompensacyjnych, logopedycznych, rozwijających kompetencje emocjonalno-społeczne oraz innych zajęć o charakterze terapeutycznym;
  - 4) zajęć związanych z wyborem kierunku kształcenia i zawodu;
  - 5) porad i konsultacji;
  - 6) warsztatów.
11. W szkole pomoc psychologiczno-pedagogiczna jest udzielana rodzicom uczniów i nauczycielom w formie porad, konsultacji, warsztatów i szkoleń.
  12. Dyrektor szkoły organizuje wspomaganie szkoły w zakresie realizacji zadań z zakresu pomocy psychologiczno-pedagogicznej polegające na zaplanowaniu i przeprowadzeniu działań mających na celu poprawę jakości udzielanej pomocy psychologiczno-pedagogicznej.
  13. Zajęcia rozwijające uzdolnienia organizuje się dla uczniów szczególnie uzdolnionych. Liczba uczestników zajęć nie może przekraczać 8.
  14. Zajęcia korekcyjno-kompensacyjne organizuje się dla uczniów z zaburzeniami i odchyleniami rozwojowymi, w tym specyficznymi trudnościami w uczeniu się. Liczba uczestników zajęć nie może przekraczać 5.
  15. Zajęcia logopedyczne organizuje się dla uczniów z deficytami kompetencji i zaburzeniami sprawności językowych. Liczba uczestników zajęć nie może przekraczać 4.
  16. Zajęcia rozwijające kompetencje emocjonalno-społeczne organizuje się dla uczniów przejawiających trudności w funkcjonowaniu społecznym. Liczba uczestników zajęć nie może przekraczać 10, chyba że zwiększenie liczby uczestników jest uzasadnione potrzebami uczniów.
  17. Inne zajęcia o charakterze terapeutycznym organizuje się dla uczniów z zaburzeniami i odchyleniami rozwojowymi mających problemy w funkcjonowaniu w szkole oraz z aktywnym i pełnym uczestnictwem w życiu szkoły. Liczba uczestników zajęć nie może przekraczać 10.
  18. Zajęcia rozwijające umiejętności uczenia się organizuje się dla uczniów w celu podnoszenia efektywności uczenia się.
  19. Godzina zajęć, o których mowa w ust. 10 pkt 1, 2, 3 i 4, trwa 45 minut.
  20. Dopuszcza się prowadzenie zajęć, o których mowa w ust. 10 pkt 1, 2, 3 i 4, w czasie dłuższym lub krótszym niż 45 minut, z zachowaniem ustalonego dla ucznia łącznego tygodniowego czasu tych zajęć, jeżeli jest to uzasadnione potrzebami ucznia.
  21. Zajęcia rozwijające uzdolnienia, zajęcia rozwijające umiejętności uczenia się, oraz zajęcia specjalistyczne prowadzą nauczyciele i specjaliści posiadający kwalifikacje odpowiednie do rodzaju zajęć.
  22. Zajęcia, o których mowa w ust. 21, prowadzi się przy wykorzystaniu aktywizujących metod pracy.
  23. W Zespole Szkół – zajęcia związane z wyborem kierunku kształcenia i zawodu uzupełniają działania szkoły i placówki w zakresie doradztwa zawodowego.
  24. Porady, konsultacje, warsztaty i szkolenia prowadzą nauczyciele i specjaliści.
  25. Do zadań nauczycieli i specjalistów w szkole należy w szczególności:
    - 1) rozpoznawanie indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych uczniów;
    - 2) określanie mocnych stron, predyspozycji, zainteresowań i uzdolnień uczniów;
    - 3) rozpoznawanie przyczyn niepowodzeń edukacyjnych lub trudności w funkcjonowaniu uczniów, w tym barier i ograniczeń utrudniających funkcjonowanie uczniów i ich uczestnictwo w życiu szkoły;

- 4) odejmowanie działań sprzyjających rozwojowi kompetencji oraz potencjału uczniów w celu podnoszenia efektywności uczenia się i poprawy ich funkcjonowania;
  - 5) współpraca z poradnią w procesie diagnostycznym i postdiagnostycznym, w szczególności w zakresie oceny funkcjonowania uczniów, barier i ograniczeń w środowisku utrudniających funkcjonowanie uczniów i ich uczestnictwo w życiu szkoły oraz efektów działań podejmowanych w celu poprawy funkcjonowania ucznia oraz planowania dalszych działań.
26. Nauczyciele, wychowawcy grup wychowawczych oraz specjaliści w szkole prowadzą w szczególności:
    - 1) obserwację pedagogiczną w trakcie bieżącej pracy z uczniami mającą na celu rozpoznanie u uczniów:
      - a) trudności w uczeniu się, a także potencjału ucznia i jego zainteresowań,
      - b) szczególnych uzdolnień;
    - 2) wspomaganie uczniów w wyborze kierunku kształcenia i zawodu w trakcie bieżącej pracy z uczniami.
  27. W przypadku stwierdzenia, że uczeń ze względu na potrzeby rozwojowe lub edukacyjne oraz możliwości psychofizyczne wymaga objęcia pomocą psychologiczno-pedagogiczną, nauczyciel lub specjalista niezwłocznie udzielają uczniowi tej pomocy w trakcie bieżącej pracy z uczniem i informują o tym wychowawcę klasy.
  28. Wychowawca klasy informuje innych nauczycieli lub specjalistów o potrzebie objęcia ucznia pomocą psychologiczno-pedagogiczną w trakcie ich bieżącej pracy z uczniem, jeżeli stwierdzi taką potrzebę, oraz we współpracy z nauczycielami lub specjalistami planuje i koordynuje pomoc psychologiczno-pedagogiczną w ramach zintegrowanych działań nauczycieli, wychowawców grup wychowawczych i specjalistów oraz bieżącej pracy z uczniem.
  29. W przypadku stwierdzenia przez wychowawcę klasy, że konieczne jest objęcie ucznia pomocą psychologiczno-pedagogiczną w formach, o których mowa w ust. 10 pkt 1–4, dyrektor szkoły, ustala formy udzielania tej pomocy, okres ich udzielania oraz wymiar godzin, w którym poszczególne formy będą realizowane. Przy ustalaniu wymiaru poszczególnych form udzielania uczniowi pomocy psychologiczno-pedagogicznej uwzględnia się wymiar godzin ustalony dla poszczególnych form udzielania uczniom pomocy psychologiczno-pedagogicznej, o którym mowa w ust. 30.
  30. Wymiar godzin poszczególnych form udzielania uczniom pomocy psychologiczno-pedagogicznej, o których mowa w ust. 10 pkt 1–4, ustala dyrektor szkoły, biorąc pod uwagę określoną w arkuszu organizacji szkoły odpowiednio liczbę godzin zajęć z zakresu pomocy psychologiczno-pedagogicznej oraz innych zajęć wspomagających proces kształcenia lub liczbę godzin zajęć prowadzonych przez nauczycieli i wychowawców grup wychowawczych.
  31. Wychowawca klasy lub dyrektor oraz nauczyciele lub specjaliści, planując udzielanie uczniowi pomocy psychologiczno-pedagogicznej, współpracują z rodzicami ucznia albo pełnoletnim uczniem oraz, w zależności od potrzeb, z innymi podmiotami w ust. 9.
  32. W przypadku uczniów objętych pomocą psychologiczno-pedagogiczną i specjaliści udzielający uczniom pomocy psychologiczno-pedagogicznej wspierają nauczycieli obowiązkowych zajęć edukacyjnych w dostosowaniu sposobów i metod pracy do możliwości psychofizycznych ucznia.
  33. Nauczyciele i specjaliści udzielający pomocy psychologiczno-pedagogicznej uczniowi w formach, o których mowa w ust. 10 pkt 1–4, oceniają efektywność udzielonej pomocy i formułują wnioski dotyczące dalszych działań mających na celu poprawę funkcjonowania ucznia.

34. W przypadku gdy uczeń był objęty pomocą psychologiczno-pedagogiczną w szkole, odpowiednio wychowawca klasy lub dyrektor planując udzielanie uczniowi pomocy psychologiczno-pedagogicznej, uwzględnia wnioski dotyczące dalszych działań mających na celu poprawę funkcjonowania ucznia.
35. W przypadku gdy z wniosków, o których mowa w ust. 33, wynika, że mimo udzielanej uczniowi pomocy psychologiczno-pedagogicznej w szkole nie następuje poprawa funkcjonowania ucznia w szkole dyrektor szkoły za zgodą rodziców ucznia albo pełnoletniego ucznia, występuje do publicznej poradni z wnioskiem o przeprowadzenie diagnozy i wskazanie sposobu rozwiązania problemu ucznia.
36. Wniosek o przeprowadzenie diagnozy i wskazanie sposobu rozwiązania problemu ucznia, o którym mowa w ust. 35, zawiera informacje o:
  - 1) rozpoznanych indywidualnych potrzebach rozwojowych i edukacyjnych, możliwościach psychofizycznych ucznia oraz potencjale rozwojowym ucznia;
  - 2) występujących trudnościach w funkcjonowaniu ucznia w szkole lub szczególnych uzdolnieniach ucznia;
  - 3) działaniach podjętych przez nauczycieli, wychowawców grup wychowawczych i specjalistów w celu poprawy funkcjonowania ucznia w szkole, formach pomocy psychologiczno-pedagogicznej udzielanej uczniowi w szkole, okresie ich udzielania oraz efektach podjętych działań i udzielanej pomocy;
  - 4) wnioskach dotyczących dalszych działań mających na celu poprawę funkcjonowania ucznia, o których mowa w ust. 33.
37. Dyrektor szkoły, może wyznaczyć inną niż wymieniona w ust. 28 osobę, której zadaniem będzie planowanie i koordynowanie udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej uczniom w szkole.
38. Przepisy ust. 27–37 stosuje się odpowiednio do uczniów posiadających orzeczenie o potrzebie indywidualnego nauczania lub opinię poradni, z tym że przy planowaniu udzielania uczniom pomocy psychologiczno-pedagogicznej uwzględnienia się także zalecenia zawarte w orzeczeniach lub opiniach.
39. W przypadku ucznia posiadającego orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego planowanie i koordynowanie udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej w szkole, w tym ustalenie dla ucznia form udzielania tej pomocy, a w przypadku form, o których mowa w ust. 10 pkt 1-4 także okres ich udzielania oraz wymiar godzin, w którym poszczególne formy będą realizowane, jest zadaniem zespołu. Podczas planowania i koordynowania udzielania uczniowi pomocy psychologiczno-pedagogicznej uwzględnia się wymiar godzin ustalony dla poszczególnych form udzielania uczniom pomocy psychologiczno-pedagogicznej.
40. Nauczyciele i specjaliści udzielający uczniom pomocy psychologiczno-pedagogicznej prowadzą dokumentację zgodnie z odrębnymi przepisami.
41. O potrzebie objęcia ucznia pomocą psychologiczno-pedagogiczną informuje się rodziców ucznia albo pełnoletniego ucznia.
42. O ustalonych dla ucznia formach, okresie udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej oraz wymiarze godzin, w którym poszczególne formy pomocy będą realizowane, dyrektor szkoły, niezwłocznie informuje pisemnie, w sposób przyjęty w danej szkole rodziców ucznia albo pełnoletniego ucznia.
43. Do zadań pedagoga i psychologa w szkole należy w szczególności:
  - 1) prowadzenie badań i działań diagnostycznych uczniów, w tym diagnozowanie indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych uczniów w celu określenia mocnych stron, predyspozycji, zainteresowań i uzdolnień uczniów oraz przyczyn niepowodzeń edukacyjnych lub trudności w funkcjonowaniu uczniów, w tym barier i ograniczeń utrudniających

- funkcjonowanie ucznia i jego uczestnictwo w życiu przedszkola, szkoły i placówki;
- 2) diagnozowanie sytuacji wychowawczych w szkole w celu rozwiązywania problemów wychowawczych stanowiących barierę i ograniczających aktywne i pełne uczestnictwo ucznia w życiu szkoły;
  - 3) udzielanie uczniom pomocy psychologiczno-pedagogicznej w formach odpowiednich do rozpoznanych potrzeb;
  - 4) podejmowanie działań z zakresu profilaktyki uzależnień i innych problemów dzieci i młodzieży;
  - 5) minimalizowanie skutków zaburzeń rozwojowych, zapobieganie zaburzeniom zachowania oraz inicjowanie różnych form pomocy w środowisku szkolnym uczniów;
  - 6) inicjowanie i prowadzenie działań mediacyjnych i interwencyjnych w sytuacjach kryzysowych;
  - 7) pomoc rodzicom i nauczycielom w rozpoznawaniu i rozwijaniu indywidualnych możliwości, predyspozycji i uzdolnień uczniów;
  - 8) wspieranie nauczycieli, wychowawców grup wychowawczych i innych specjalistów w:
    - a) rozpoznawaniu indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych uczniów w celu określenia mocnych stron, predyspozycji, zainteresowań i uzdolnień uczniów oraz przyczyn niepowodzeń edukacyjnych lub trudności w funkcjonowaniu uczniów, w tym barier i ograniczeń utrudniających funkcjonowanie ucznia i jego uczestnictwo w życiu szkoły,
    - b) udzielaniu pomocy psychologiczno-pedagogicznej.
44. Do zadań logopedy w szkole należy w szczególności:
- 1) diagnozowanie logopedyczne, w tym prowadzenie badań przesiewowych w celu ustalenia stanu mowy oraz poziomu rozwoju językowego uczniów;
  - 2) prowadzenie zajęć logopedycznych dla uczniów oraz porad i konsultacji dla rodziców i nauczycieli w zakresie stymulacji rozwoju mowy uczniów i eliminowania jej zaburzeń;
  - 3) podejmowanie działań profilaktycznych zapobiegających powstawaniu zaburzeń komunikacji językowej we współpracy z rodzicami uczniów;
  - 4) wspieranie nauczycieli i innych specjalistów w:
    - a) rozpoznawaniu indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych uczniów w celu określenia mocnych stron, predyspozycji, zainteresowań i uzdolnień uczniów oraz przyczyn niepowodzeń edukacyjnych lub trudności w funkcjonowaniu uczniów, w tym barier i ograniczeń utrudniających funkcjonowanie ucznia i jego uczestnictwo w życiu przedszkola, szkoły i placówki,
    - b) udzielaniu pomocy psychologiczno-pedagogicznej.
45. Do zadań doradcy zawodowego należy w szczególności:
- 1) systematyczne diagnozowanie zapotrzebowania uczniów na informacje edukacyjne i zawodowe oraz pomoc w planowaniu kształcenia i kariery zawodowej;
  - 2) gromadzenie, aktualizacja i udostępnianie informacji edukacyjnych i zawodowych właściwych dla danego poziomu kształcenia;
  - 3) prowadzenie zajęć związanych z wyborem kierunku kształcenia i zawodu z uwzględnieniem rozpoznanych mocnych stron, predyspozycji, zainteresowań i uzdolnień uczniów;

- 4) koordynowanie działalności informacyjno-doradczej prowadzonej przez szkołę i placówkę;
  - 5) współpraca z innymi nauczycielami w tworzeniu i zapewnieniu ciągłości działań w zakresie zajęć związanych z wyborem kierunku kształcenia i zawodu;
  - 6) wspieranie nauczycieli, wychowawców grup wychowawczych i innych specjalistów w udzielaniu pomocy psychologiczno-pedagogicznej.
46. W przypadku braku doradcy zawodowego w szkole dyrektor szkoły wyznacza nauczyciela lub specjalistę realizującego zadania, o których mowa w ust. 45.
  47. Zadania doradcy zawodowego w szkole realizują również, w trakcie pracy bieżącej, nauczyciele, wychowawcy klas i specjaliści.
  48. Wsparcie merytoryczne dla nauczycieli i specjalistów udzielających pomocy psychologiczno-pedagogicznej w szkole, na wniosek dyrektora szkoły, zapewniają poradnie oraz placówki doskonalenia nauczycieli.

ROZDZIAŁ VII BEZPIECZEŃSTWO

§ 35.

1. Dyrektor zapewnia bezpieczne i higieniczne warunki pobytu w szkole, a także bezpieczne i higieniczne warunki uczestnictwa w zajęciach organizowanych przez szkołę poza obiektami należącymi do szkoły.
2. Przy organizacji zajęć, imprez i wycieczek poza terenem szkoły liczbę opiekunów oraz sposób zorganizowania opieki ustala się, uwzględniając wiek, stopień rozwoju psychofizycznego, stan zdrowia i niepełnosprawność uczniów powierzonych opiece szkoły, a także specyfikę zajęć, imprez i wycieczek oraz warunki, w jakich będą się odbywać.
3. Pomieszczenia, w których odbywają się zajęcia, wietrzone są w miarę potrzeby w czasie zajęć, a obowiązkowo w czasie przerwy.
4. Przerwy w zajęciach uczniowie spędzają pod nadzorem nauczyciela i pomocy nauczyciela. Szczegółowe zasady sprawowania opieki nad dziećmi podczas przerw między lekcjami określa zarządzenie dyrektora szkoły.
5. Organ prowadzący szkołę może zawiesić zajęcia na czas oznaczony, w przypadku gdy na danym terenie może wystąpić zagrożenie bezpieczeństwa uczniów związane z utrudnieniem w dotarciu ucznia do szkoły lub powrotem ze szkoły lub organizacji zajęć w szkole, w związku z organizacją i przebiegiem imprez ogólnopolskich lub międzynarodowych.
6. Dyrektor za zgodą organu prowadzącego może zawiesić zajęcia na czas oznaczony, jeżeli:
  - 1) temperatura zewnętrzna mierzona o godz. 21⁰⁰ w dwóch kolejnych dniach poprzedzających zawieszanie zajęć wynosi – 15° C lub jest niższa;
  - 2) wystąpiły na danym terenie zdarzenia, które mogą zagrozić zdrowiu uczniów.
7. Jeżeli pomieszczenie lub inne miejsce, w którym mają być prowadzone zajęcia, lub stan znajdującego się w nim wyposażenia stwarza zagrożenia dla bezpieczeństwa, niedopuszczalne jest rozpoczęcie zajęć.
8. Jeżeli stan zagrożenia powstanie lub ujawni się w czasie zajęć - niezwłocznie się je przerywa i wyprowadza się z zagrożonych miejsc osoby powierzone opiece szkoły.
9. Pomieszczenia szkoły, w szczególności pokój nauczycielski, sala gimnastyczna, sala SI, świetlica oraz kuchnia wyposażone są w apteczki zaopatrzone w środki niezbędne do udzielania pierwszej pomocy i instrukcje o zasadach udzielania tej pomocy.
10. Szkoła stwarza warunki do działania na jej terenie pielęgniarki.
  - 1) Pielęgniarka szkolna w szczególności wykonuje zadania związane:

- a) z udzielaniem pierwszej pomocy przedmedycznej w urazach i nagłych zachorowaniach,
  - b) przeprowadzaniem badań przesiewowych,
  - c) profilaktyką i promocją zdrowia;
- 2) Szczegółowy zakres działań pielęgniarki szkolnej określają odrębne przepisy.

ROZDZIAŁ VIII NAUCZYCIELE I INNI PRACOWNICY

§ 36.

1. Nauczycieli, specjalistów oraz pracowników administracyjnych i obsługi zatrudnia się w zespole szkół.
2. W zespole szkół tworzy się następujące stanowiska pracowników administracji i obsługi:
  - 1) pracownik sekretariatu;
  - 2) pomoc nauczyciela;
  - 3) sprzątaczką;
  - 4) konserwator.
3. Zasady zatrudniania nauczycieli oraz innych pracowników określają odrębne przepisy.
4. Szczegółowy zakres czynności dla zatrudnionych pracowników sporządza dyrektor.
5. W zespole szkół, jeśli liczy co najmniej 12 oddziałów tworzy się stanowisko wicedyrektora.
6. Dyrektor szkoły, za zgodą organu prowadzącego szkołę, może tworzyć dodatkowe stanowiska wicedyrektorów lub inne stanowiska kierownicze.
7. Zakres obowiązków i kompetencji wicedyrektora określa dyrektor szkoły.
8. Funkcję wicedyrektora powierza, jak i odwołuje z niej, dyrektor zespołu szkół po zasięgnięciu opinii organu prowadzącego i Rady Pedagogicznej.

§ 37.

1. Nauczyciel prowadzi pracę dydaktyczno - wychowawczą i opiekuńczą oraz jest odpowiedzialny za jakość i wyniki pracy.
2. Nauczyciel odpowiada za bezpieczeństwo powierzonych jego opiece uczniów.
3. Nauczyciel powinien być przykładem kultury i taktu oraz prezentować wysoki poziom wiedzy pedagogicznej.
4. Do obowiązków nauczyciela należy:
  - 1) systematyczne kontrolowanie miejsca prowadzenia zajęć pod względem bezpieczeństwa i higieny pracy;
  - 2) uczestniczenie w szkoleniach w zakresie BHP organizowanych przez zakład pracy;
  - 3) przestrzeganie zapisów statutowych;
  - 4) zapoznawanie się z aktualnym stanem prawnym w oświacie;
  - 5) kontrolowanie na każdej lekcji obecności uczniów;
  - 6) przygotowywanie się do zajęć dydaktycznych i wychowawczych;
  - 7) stosowanie zasad oceniania zgodnych z przyjętymi przez szkołę kryteriami;
  - 8) podnoszenie i aktualizowanie wiedzy i umiejętności pedagogicznych;
  - 9) pomoc nauczycielom rozpoczynającym pracę pedagogiczną;
  - 10) wzbogacanie warsztatu pracy i dbanie o powierzone pomoce i sprzęt;
  - 11) aktywne uczestniczenie w szkoleniowych posiedzeniach rady pedagogicznej;
  - 12) stosowanie nowatorskich metod pracy i programów nauczania;
  - 13) wspomaganie rozwoju psychofizycznego ucznia poprzez prowadzenie różnorodnych form oddziaływań w ramach zajęć pozalekcyjnych;

- 14) Udzielanie rodzicom rzetelnych informacji o postępach ucznia oraz jego zachowaniu.
5. Szczegółowy zakres obowiązków nauczyciela na dany rok szkolny, w oparciu o obowiązujące przepisy ustala dyrektor zespołu w porozumieniu z radą pedagogiczną.

ROZDZIAŁ IX PRAWA I OBOWIĄZKI UCZNIÓW

§ 38.

1. Uczeń szkoły ma prawo do:
  - 1) znajomości swoich praw;
  - 2) właściwie zorganizowanego procesu kształcenia zgodnie z zasadami higieny pracy umysłowej;
  - 3) opieki wychowawczej i warunków pobytu w szkole zapewniających bezpieczeństwo i ochronę przed uzależnieniami, demoralizacją i innymi przejawami patologii społecznej;
  - 4) życzliwego, podmiotowego traktowania w procesie dydaktyczno-wychowawczym;
  - 5) równego traktowania niezależnie od wyznawanej religii, światopoglądu i przynależności do grupy etnicznej czy kulturowej;
  - 6) swobody wyrażania myśli i przekonań, jeśli nie narusza to dobra innych osób; zdobywania wiedzy i umiejętności stosownie do indywidualnych możliwości; poszanowania swej godności;
  - 7) rozwijania zainteresowań zdolności i talentów;
  - 8) przedstawiania wychowawcy klasy, innym nauczycielom, w tym specjalistom, dyrektorowi i pracownikom niepedagogicznym swoich problemów oraz uzyskania od nich pomocy, odpowiedzi, wyjaśnień;
  - 9) uczestniczenia w zajęciach lekcyjnych, pozalekcyjnych i pozaszkolnych na miarę indywidualnych możliwości i potrzeb;
  - 10) korzystania ze wszystkich pomieszczeń, pomocy dydaktycznych sprzętów i urządzeń znajdujących się w szkole zgodnie z ich przeznaczeniem i w myśl obowiązujących regulaminów;
  - 11) sprawiedliwej, obiektywnej i jawnej oceny;
  - 12) reprezentowania szkoły w konkursach, przeglądach, zawodach i innych imprezach zgodnie ze swoimi umiejętnościami i możliwościami;
  - 13) korzystania z pomocy psychologiczno – pedagogicznego;
  - 14) ochrony przed poniżającym traktowaniem i poniżającym karaniem;
  - 15) rozstrzygania sporów na terenie szkoły na zasadach negocjacji, porozumienia i wzajemnego poszanowania stron;
  - 16) poszanowania godności własnej w sprawach osobistych, rodzinnych i koleżeńskich;
  - 17) zachowania w tajemnicy jego problemów i spraw pozaszkolnych powierzonych w tajemnicy;
  - 18) równego traktowania wobec prawa szkolnego;
    - a) jednakowego oceniania i traktowania ucznia bez względu na jego wygląd zewnętrzny, status rodzinny, społeczny czy status ucznia (dobry – słaby),
    - b) równego traktowania w sytuacji konfliktu uczeń – nauczyciel (możliwości dowiedzenia swoich racji);
  - 19) nietykalności cielesnej i poszanowania godności osobistej (zakaz poniżania, obrażania, wyśmiewania, stosowania presji psychicznej itp.);

- 20) otrzymywania informacji z różnych źródeł bez cenzury, z wyjątkiem koniecznych ograniczeń, np. ze względu na wiek;
  - 21) otrzymywania informacji dotyczących ucznia o zapadających w szkole decyzjach, takich jak, np. przeniesienie do innej klasy, otrzymanie kary, itp.;
  - 22) możliwości przedstawienia stanowiska (obrony) we własnej sprawie, a także wygłoszenia opinii, gdy zapadają decyzje dotyczące uczniów;
  - 23) uczeń, a w jego imieniu także jego rodzice, wychowawca mają prawo zgłoszenia dyrektorowi szkoły, organom: prowadzącemu i nadzorującemu szkołę, gdy naruszane są prawa ucznia;
  - 24) bezpłatnego dostępu do podręczników, materiałów edukacyjnych lub materiałów ćwiczeniowych, przeznaczonych do obowiązkowych zajęć edukacyjnych z zakresu kształcenia ogólnego, w tym podręczników do kształcenia specjalnego, dopuszczonych do użytku szkolnego przez ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania na podstawie odrębnych przepisów.
2. Uczeń szkoły na miarę swoich możliwości ma obowiązek:
    - 1) przestrzegania postanowień zawartych w statucie i w regulaminach wewnętrznych;
    - 2) systematycznego i aktywnego uczestnictwa w zajęciach edukacyjnych, przygotowania się do nich, na miarę własnych możliwości oraz właściwego zachowania w ich trakcie;
    - 3) aktywnego uczestnictwa w życiu szkoły;
    - 4) przestrzegania zasad kultury współżycia w odniesieniu do kolegów, nauczycieli i innych pracowników szkoły;
    - 5) wypełniania poleceń wydawanych przez nauczycieli i wszystkich pracowników szkoły;
    - 6) troszczenia się o honor szkoły i jej dobre imię, szanowania i wzbogacania jej tradycji;
    - 7) troszczenia się o mienie szkoły i jej estetyczny wygląd, starania się o utrzymanie czystości i porządku na terenie szkoły;
    - 8) odnoszenia się z szacunkiem do wszystkich pracowników szkoły i kolegów;
    - 9) chronienia własnego zdrowia i bezpieczeństwa;
    - 10) wystrzegać się szkodliwych nałogów;
    - 11) godnego reprezentowania szkoły w konkursach, przeglądach, zawodach i innych imprezach zgodnie ze swoimi umiejętnościami i możliwościami.
  3. Uczeń może być skreślony z listy uczniów na wniosek rodziców w przypadku:
    - 1) rezygnacji z dalszej nauki po ukończeniu 18 roku życia;
    - 2) przeniesienia do innej szkoły;
    - 3) przeniesienia do DPS.
  4. Wprowadza się zakaz używania przez uczniów, na terenie szkoły i w budynku szkoły, telefonów i innych urządzeń elektronicznych służących rejestrowaniu dźwięków i wizji.
  5. W przypadku nieprzestrzegania przez ucznia zakazu nauczyciel może:
    - 1) upomnieć ucznia dwukrotnie;
    - 2) po drugim upomnieniu, poprosić aby uczeń wyłączył i odłożył telefon lub inne urządzenie elektroniczne na biurko lub jeśli istnieje taka potrzeba zdeponował w sekretariacie szkoły.
  6. Telefon lub inne urządzenie elektroniczne uczeń odbiera z sekretariatu szkoły po zakończonych lekcjach w danym dniu.
  7. Na lekcji, za zgodą nauczyciela, uczeń może skorzystać z telefonu i innych urządzeń elektronicznych w celach edukacyjnych.
  8. Jeśli istnieje ważny powód, za zgodą i w obecności nauczyciela lub dyrektora szkoły uczeń może skorzystać z telefonu i innych urządzeń elektronicznych.

9. Szkoła nie odpowiada za zniszczone i zaginione telefony, inne urządzenia elektroniczne oraz inne wartościowe przedmioty.
2. Nie wprowadza się obowiązku noszenia przez uczniów na terenie szkoły jednolitego stroju.
3. Uczeń zobowiązany jest do dbania o estetyczny wygląd oraz do noszenia stroju dostosowanego do miejsca pobytu oraz charakteru zajęć.
4. Podczas zajęć wychowania fizycznego uczniów obowiązuje strój sportowy.
5. Podczas uroczystości szkolnych uczniów obowiązuje strój galowy.
6. W szkole obowiązuje obuwie zmienne, w szczególności:
  - 1) czyste obuwie sportowe z jasną podeszwą lub o podeszwach niepozostawiających trwałych śladów na wykładzinach;
  - 2) nie zagrażające bezpieczeństwu uczniów;
  - 3) lecznicze, gdy wymaga tego stan zdrowia ucznia.
7. Podczas pobytu w szkole zabrania się uczniom noszenia ozdób, które mogą stanowić zagrożenie dla ich zdrowia i bezpieczeństwa.
8. W przypadku nagminnego łamania zapisów statutu szkoły wychowawca klasy wzywa rodziców na rozmowę dotyczącą ich dziecka.

ROZDZIAŁ X NAGRODY I KARY

§ 39.

1. Uczeń może otrzymać nagrody i wyróżnienia za:
  - 1) osiągnięcia na miarę możliwości;
  - 2) wzorowe zachowanie;
  - 3) dobre lokaty w konkursach;
  - 4) osiągnięcia sportowe;
  - 5) aktywną pracę na rzecz szkoły i klasy;
  - 6) wzorową postawę.
2. Nagrody przyznaje dyrektor na wniosek wychowawcy klasy, po zasięgnięciu opinii rady pedagogicznej.
3. Ustala się następujące rodzaje nagród dla uczniów:
  - 1) pochwała wychowawcy klasy;
  - 2) pochwała dyrektora wobec całej społeczności szkolnej;
  - 3) prezentacje wyróżnionych uczniów i osiągnięć uczniów na gazetce szkolnej;
  - 4) dyplomy i nagrody rzeczowe;
  - 5) wystosowanie przez dyrektora szkoły listu pochwalnego do rodziców;
  - 6) dofinansowanie, bądź sfinansowanie wycieczki.
4. Nagrody finansowane są ze środków własnych zespołu szkół.
5. Do każdej przyznanej nagrody uczeń lub jego rodzic może wnieść pisemnie zastrzeżenie z uzasadnieniem do dyrektora szkoły w terminie 7 dni od jej przyznania.
6. Uczeń może otrzymać następujące kary:
  - 1) upomnienie przez wychowawcę bądź innego nauczyciela;
  - 2) naganę udzieloną przez wychowawcę;
  - 3) ustne upomnienie przez dyrektora szkoły;
  - 4) naganę udzieloną przez dyrektora szkoły;
  - 5) zawieszenie prawa do udziału w imprezach rozrywkowych oraz do reprezentowania szkoły na zewnątrz;
  - 6) przeniesienie ucznia do równoległej klasy tej szkoły na wniosek rady pedagogicznej.

7. W szkole nie wolno stosować kar naruszających nietykalność i godność osobistą uczniów.
8. Szkoła ma obowiązek informowania rodziców ucznia o przyznanej mu nagrodzie lub zastosowaniu wobec niego kary. Obowiązek ten spełnia wychowawca ucznia.
9. Przed wymierzeniem kary uczeń ma prawo do złożenia wyjaśnień.
10. Uczeń lub jego rodzice mają prawo do wniesienia pisemne odwołanie z uzasadnieniem w terminie 7 dni od daty wymierzenia kary:
  - 1) do dyrektora szkoły, od kary wymierzonej przez wychowawcę;
  - 2) do rady pedagogicznej Zespołu Szkół Specjalnych im. M. Grzegorzewskiej w Ostrówku od kary wymierzonej przez dyrektora szkoły.
11. Dyrektor szkoły może odwołać wykonywanie kary nałożonej na ucznia, jeśli uzyska on poręczenie nauczyciela wychowawcy.

ROZDZIAŁ XI RODZICE

§ 40.

1. Rodzice współdziałają z nauczycielami w sprawach wychowania i kształcenia swoich dzieci.
2. Rodzice ucznia mają prawo do:
  - 1) uzyskiwania od dyrektora szkoły i wychowawcy oddziału informacji o zadaniach szkoły oraz o zamierzeniach dydaktyczno – wychowawczych w szkole i klasie podczas zebrań ogólnoszkolnych i oddziałowych;
  - 2) zapoznania się z dokumentami stanowiącymi zespół szkół oraz szkołę, w szczególności ze statutami, programem wychowawczo -profilaktycznym szkoły;
  - 3) współuczestniczenia w procesie diagnozowania i planowania indywidualnej pracy edukacyjno-terapeutycznej dziecka;
  - 4) uzyskania w każdym czasie ustnej informacji na temat swego dziecka, jego zachowania, postępów i przyczyn trudności w nauce;
  - 5) wyrażania i przekazywania organowi sprawującemu nadzór pedagogiczny opinii na temat pracy szkoły;
  - 6) uzyskiwania informacji o przyznanej nagrodzie lub wymierzonej karze jego dziecku.
3. Rodzice ucznia mają obowiązek:
  - 1) uczestniczenia w zebraniach ogólnoszkolnych i oddziałowych i „dniach otwartych”;
  - 2) stawienia się na wezwanie szkoły;
  - 3) przekazywania wychowawcy ważnych informacji o stanie zdrowia dziecka;
  - 4) poświęcania swojego czasu i uwagi dziecku, tak aby wzmacniać wysiłki szkoły skierowane na osiągnięcie celów nauczania i wychowania;
  - 5) dbania o regularne uczęszczanie swojego dziecka do szkoły;
  - 6) informowania wychowawcę o przyczynach nieobecności dziecka na zajęciach;
  - 7) usprawiedliwiania nieobecności dziecka na zajęciach szkolnych najpóźniej w ciągu tygodnia w formie pisemnej, ustnej lub telefonicznej. W przypadku, nieobecności dziecka trwającej ponad dwa tygodnie, jeśli jest to możliwe wskazane jest, aby rodzic dostarczył zaświadczenie lekarskie;
  - 8) informowania wychowawcę o sprawach mogących mieć wpływ na funkcjonowanie ich dziecka.
  - 9) Angażowania się jako partnerzy w działania szkoły.
4. Współpraca szkoły i rodziców polega na:

- 1) organizowaniu przez szkołę spotkań z rodzicami i stwarzanie w ich trakcie możliwości wymiany informacji oraz dyskusji na tematy wychowawcze;
- 2) indywidualnych, osobistych kontaktach rodziców z wychowawcami, nauczycielami, specjalistami i dyrektorem;
- 3) współpracy przy tworzeniu i realizacji programu wychowawczo – profilaktycznego szkoły;
- 4) współdziałaniu rady rodziców z innymi organami zespołu szkół;
- 5) angażowaniu rodziców we współpracę w realizacji zadań dydaktyczno – wychowawczych;
- 6) angażowaniu rodziców w rozwiązywanie problemów gospodarczo – administracyjnych;

ROZDZIAŁ XII POSTANOWIENIA KOŃCOWE

§ 41.

1. Regulaminy określające działalność organów zespołu szkół jak też wynikające z celów i zadań nie mogą być sprzeczne z zapisami niniejszego statutu jak również z przepisami ustawy o systemie oświaty.

§ 42.

1. Zespół szkół prowadzi i przechowuje dokumentację zgodnie z odrębnymi przepisami.
2. Zasady prowadzenia przez zespół szkół gospodarki finansowej i materiałowej określa organ prowadzący na mocy odrębnych przepisów.

§ 43.

1. Organem kompetentnym do uchwalania zmian w statucie jest rada pedagogiczna zespołu szkół.
2. Nowelizacja statutu następuje w formie uchwały.
3. Mazowiecki Kurator Oświaty może uchylić statut szkoły albo niektóre jego postanowienia, jeżeli są sprzeczne z prawem.
4. Organowi, który nadał lub uchwalił statut, od decyzji Mazowieckiego Kuratora Oświaty przysługuje odwołanie do Ministra Edukacji Narodowej.

§ 44.

1. Statut jest najważniejszym dokumentem obowiązującym w szkole. Dotyczy uczniów, rodziców i wszystkich pracowników.
2. W sprawach nieuregulowanych niniejszym statutem obowiązują odpowiednie przepisy.
3. Statut dostosowano do zasad techniki prawodawczej zgodnie z Rozporządzeniem Zasad Techniki Prawodawczej.

§45.

1. Dyrektor szkoły opracowuje tekst ujednolicony nie rzadziej niż po trzech zmianach.
2. Tekst ujednolicony statutu wprowadza się zarządzeniem dyrektora szkół.